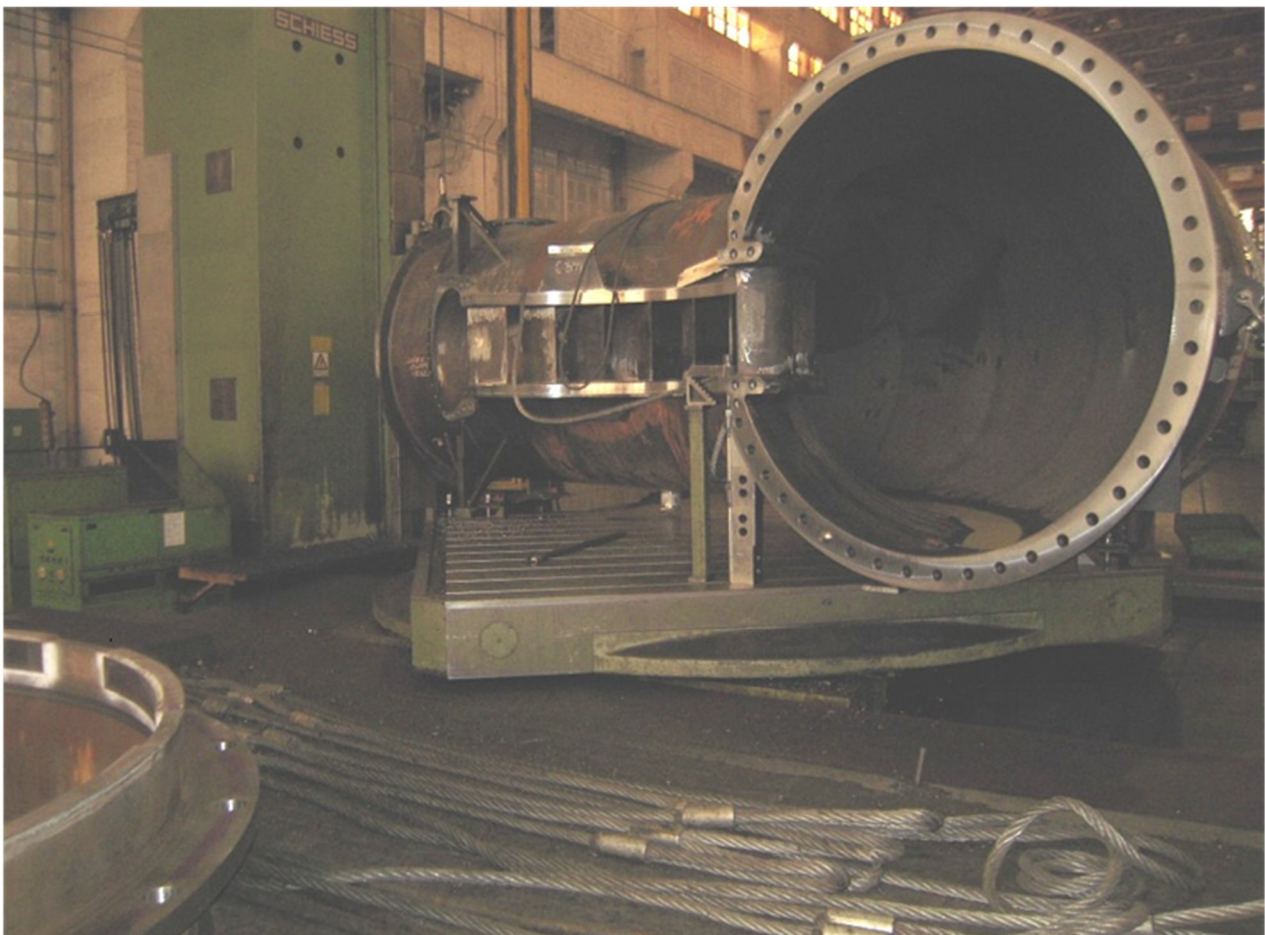

REVIDIRANO

LETNO POROČILO 2012

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Skupina **hse**

Skupina **hse**

REVIDIRANO

LETNO POROČILO 2012

DRUŽBE SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.

Nova Gorica, 27.5.2013

Skupina **hse**

KAZALO:

1. UVOD	1
1.1. PISMO DIREKTORJA	2
1.2. POROČILO NADZORNEGA SVETA	4
1.3. POUČENJE POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2012	9
1.4. KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2012	11
2. POSLOVNO POROČILO	12
2.1. PREDSTAVITEV DRUŽBE	13
2.2. POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE	19
2.3. POLITIKA SISTEMA VODENJA	19
2.4. PROIZVODNJA	21
2.5. VZDRŽEVANJE	24
2.6. TRŽNI POLOŽAJ	24
2.7. NALOŽBE	27
2.8. INFORMATIKA	28
2.9. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	29
2.10. UPRAVLJANJE S TVEGANJI	35
2.11. KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	39
2.12. RAZISKAVE IN RAZVOJ	39
2.13. NAČRTI ZA PRIHODNOST	40
2.14. POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	42
3. POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI	43
3.1. ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	44
3.2. ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	45
3.3. ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	46
4. RAČUNOVODSKO POROČILO	48
4.1. REVIZORJEVO POROČILO	49
4.2. IZJAVA POSLOVODSTVA	51
4.3. UVODNA POJASNILA	52
4.4. IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA	53
4.5. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	54
4.6. IZKAZ (DRUGEGA) VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	54
4.7. IZKAZ DENARNIH TOKOV	55
4.8. IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA	56
4.9. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM (LETO 2012)	57
4.9.1. POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA	73
4.9.2. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	88
4.9.3. POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	92
4.9.4. POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV	93
4.9.5. DRUGA POJASNILA	94

Skupina **hse**

1. UVOD

1.1. PISMO DIREKTORJA

Naš največji energetski objekt – prvo slovensko črpalno hidroelektrarno Avče – smo v letu 2012 dokončno usposobili za nemoteno obratovanje, v skladu s postavljenimi tehničnimi pogoji. Še vedno ostaja odprto izkoriščanje celotne zmogljivosti objekta, saj ELES še ni uspel dokončati 110 kV omrežja Severne Primorske skladno z optimizacijo glede na razvoj porabe in proizvodnje električne energije v tem koncu Slovenije.

Dobavitelj agregata Konzorcij Rudis, Mitsubishi in Sumitomo je do sredine aprila zamenjal neustrezen rotor na svoje stroške in na osnovi zahtev naših strokovnjakov uspel stabilizirati agregat za normalno obratovanje. Velja poudariti, da smo se s Konzorcijem, po dolgotrajnih pogajanjih, uspeli dogovoriti o ugodnejših ekonomskih in garancijskih pogojih.

V drugi polovici leta 2012 smo odpravili tudi dinamične hidravlične težave na delu cevovoda ob vodostanu. Zaradi hidravličnih težav je bilo namreč obratovanje objekta okrnjeno, saj je bilo onemogočeno koriščenje celotne kapacitete zgornjega bazena. Izvedena rešitev z odzračevalno cevjo na povezovalni cevovod z vodostanom je izvirna in ustrezna rešitev, za katero je bil pred izvedbo narejen modelni preizkus na Inštitutu za hidravlične raziskave Ljubljana. Novo projektno dokumentacijo in hidravlične raziskave na modelu je financiral projektant objekta Konzorcij Korona in Colenco.

Zavedamo se, da naš obstoj in napredek omogočajo nova znanja in novi projekti, zato nadaljujemo z intenzivnim načrtovanjem in izvajanjem novih projektov na področju pridobivanja električne energije iz obnovljivih virov ter posodabljanjem in doinštalacijo obstoječih proizvodnih kapacitet. Nadaljujemo z izdelavo projektne dokumentacije, pridobivanjem koncesij in umeščanjem v prostorske plane novih elektrarn na Kneži in Učji ter za postavitev parka obnovljivih virov na Kanalskem Vrhu, ki bo prikazoval različne načina pridobivanja električne energije iz obnovljivih virov.

Na osnovi postavljenih ciljev smo nadaljevali z rekonstrukcijo HE Dobljar I. Novembra 2012 je bil uspešno obnovljen drugi agregat s pripadajočo elektro-energetsko opremo in opremo lokalnega in daljinskega vodenja ter pomožnih pogonov. V teku je obnova tretjega agregata HE Dobljar 1. Poudariti je potrebno, da so bile na drugem agregatu izvedene garancijske meritve, na osnovi katerih so ugotovljene določene tehnične pomanjkljivosti, ki jih mora dobavitelj, v skladu s pogodbenimi določili, odpraviti.

V letu 2012 mati narava ni bila posebej radodarna s padavinami, saj smo z našimi HE proizvedli 454.152 MWh električne energije, kar je za 4 % manj od letnega plana. Kljub slabi hidrologiji je proizvedena količina energije za 10 % višja od proizvedene energije v letu 2011. Ugotavljamo tudi, da proizvodnja ČHE Avče v letu 2012 ni bila v okviru planirane. Proizvedena električna energija v višini 186.963 MW pomeni le 53 % realizacijo letnega plana. Če upoštevamo le proizvodnjo od odprave napak na stroju, in to od aprila 2012, ko je elektrarna začela ponovno obratovati, znaša proizvodnja 68 % letnega plana.

Na osnovi predhodnega znanja in pridobljenih izkušenj pri obratovanju smo skupaj s skupino HSE začeli vzpostavljati ustrezno politiko trženja črpalne elektrarne Avče in s tem tudi krepitev pomena ČHE Avče v okviru energetskega sistema Slovenije in HSE.

Izpostaviti velja tudi dosežke v politiki sistema vodenja in kadrovske politiki, saj je bil uspešno vzpostavljen procesni sistem in sistem letnih razgovorov.

Poslovanje družbe v letu 2012 kljub težavam s ČHE Avče ocenjujem kot uspešno. Trdim, da smo z lastnim znanjem in s pravnimi odločitvami doprinesli k izboljšavi vseh pogojev obratovanja ČHE Avče.

Zavedati se moramo, da je bilo leto 2012 za slovensko gospodarstvo težko. Kriza ni zaobšla niti slovenske energetike. Poleg tega je celotno skupino HSE obremenila visoka investicijska angažiranost pri gradnji TEŠ 6. Pravočasno smo reagirali na potencialne finančne probleme, tako da smo omejili stroške in s primernim zamikom investicij izpolnili oziroma presegli postavljene cilje v planu za tekoče poslovno leto.

Uspeh pri doseganju ciljev optimalnega poslovanja je razviden v:

- doseženem čistemu dobičku 7,08 mio evrov in je višji od planiranega za 70 %,
- pravočasnem poravnavanju obveznosti,
- visoki obratovalni pripravljenosti z zanesljivim in varnim obratovanjem,
- napredku pri izgradnji in pripravi novih kapacitet in
- doseganju ugodne poslovne klime tako s skupino HSE in njenimi poslovnimi partnerji kot tudi v okviru družbe.

Človeka in človeštvo je razvilo delo in skupni človeški napor so doprinesli k standardu, ki ga živimo danes. Uspehi in napredek družbe so plod skupnega dela vseh zaposlenih v družbi in Nadzornega sveta, zato se vsem za vložen trud iskreno zahvaljujem.

Vladimir Gabrijelčič, direktor

1.2. POROČILO NADZORNEGA SVETA

P O R O Č I L O

nadzornega sveta SENG d.o.o. o svojem delu, ugotovitvah preveritve sestave Letnega poročila SENG d.o.o. in predloga za uporabo bilančnega dobička za poslovno leto 2012

Nadzorni svet družbe Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. (v nadaljevanju: NS SENG) s tem poročilom skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah obvešča Holding Slovenske elektrarne d.o.o. kot ustanovitelja družbe SENG o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja družbe med poslovnim letom 2012,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila družbe za leto 2012,
- stališču NS do revizorjevega poročila za leto 2012,
- preveritvi poročila o odnosih z obvladujočo družbo,
- preveritvi predloga za uporabo bilančnega dobička.

Poročilo o delu nadzornega sveta

NS SENG je v letu 2012 do 30. 11. 2012 deloval v sestavi:

- dr. Tomaž Štokelj – predsednik NS,
- Irena Stare – članica, namestnica predsednika NS,
- g. Silvester Medvešček – član, zastopnik interesov delavcev.

Zaradi poteka mandata funkcije članoma NS SENG dr. Tomaža Štoklja in ga. Irene Stare dne 30. 11. 2012, je NS v letu 2012 od 1. 12. 2012 deloval v novo imenovani sestavi:

- dr. Matjaž Eberlinc – predsednik NS,
- mag. Nenad Trkulja – član, namestnik predsednika NS,
- g. Silvester Medvešček – član, zastopnik interesov delavcev.

V okviru spremljanja in nadziranja poslovanja družbe je NS SENG pod predsedstvom dr. Tomaža Štoklja opravil skupaj 11 sej, od tega 8 rednih, 2 izredni in 1 korespondenčno. NS ni imel imenovane nobene komisije.

V okviru spremljanja in nadziranja poslovanja družbe je NS SENG pod predsedstvom dr. Matjaža Eberlinca opravil skupaj 2 seji, 1 redno konstitutivno in 1 korespondenčno. NS nima imenovane nobene komisije.

Na sejah NS je informacije o poslovanju družbe podajal direktor, pri čemur so mu v pomoč bili njegovi najožji sodelavci glede na posamezno področje poročanja. NS ocenjuje, da je direktor skupaj s strokovnimi delavci pripravljajl ustrezna poročila in gradiva, prav tako so bila na samih sejah podana dodatna pojasnila. Poročila so se pripravljala za kvartalna obdobja, po potrebi za posamezna področja delovanja družbe pa tudi vmesna poročila.

Posebnosti pri poslovanju družbe v letu 2012 so bile povezane; z izpadom proizvodnje iz ČHE Avče; reševanjem problematike nerešenih vprašanj v zvezi s Pogodbo LOT T/G z dne 25. 7. 2005; izvajanjem aktivnosti za uveljavljanje projektantske odgovornosti konzorcija Korona-Colenco po pogodbi z dne 2.12. 2004 in z izvedenim razpisom za obnovo CV SENG.

Poslovanje družbe je sledilo temeljnim ciljem poslovanja za leto 2012, ki so bili opredeljeni v Poslovnem načrtu družbe za leto 2012.

NS pod predsedstvom dr. Tomaža Štoklja se je seznanjal, obravnaval in odločal na naslednjih pomembnejših področjih in vprašanjih:

- na podlagi seznanitve z nerevidiranimi rezultati poslovanja družbe v letu 2011 je soglašal, da se polovica ugotovljenega čistega dobička poslovnega leta 2011 razporedi v druge rezerve iz dobička že pri sestavi Letnega poročila;
- na podlagi seznanitve z revidiranimi rezultati poslovanja družbe v letu 2011 je skupaj z direktorjem priporočil ustanovitelju, da ostane bilančni dobiček iz leta 2011 v družbi kot potreben vir za izvajanje načrtovanih investicij;
- preveril in potrdil je Letno poročilo družbe za poslovno leto 2011, zavzel stališče do Revizorjevega poročila ter preveril Poročilo posloводства o razmerjih z obvladujočo družbo;
- obravnaval je obdobja poročila o celotnem poslovanju družbe;
- soglašal je s sklenitvijo poslov kupoprodaje električne energije;
- redno se je seznanjal s poročili o izgradnji ČHE Avče;
- redno se je seznanjal s poročili o aktivnostih in o stanju reševanja v zvezi s problematiko projektantske odgovornosti po projektantski pogodbi za ČHE Avče;
- seznanil se je s poročilom v zvezi z bančno garancijo po projektantski pogodbi za ČHE Avče;
- seznanil se je s Programom aktivnosti za povračilo stroškov odprave izvajalskih napak in pomanjkljivosti ter izpada proizvodnje električne energije ČHE Avče za reševanje problematike s konzorcijem Rudis – Mitshubishi Electric Corporation - Sumitomo in problematike s konzorcijem Korona – Colenco;
- soglašal je k sklenitvi Sporazuma o ureditvi nerešenih vprašanj v zvezi s Pogodbo LOT T/G z dne 25.7.2005;
- seznanil z dopolnitvijo Končnega poročila o izgradnji ČHE Avče;
- zahteval podrobno specifikacijo in obrazložitev stroškov intelektualnih in osebnih storitev;

- priporočil poslovodstvu, da deluje in pripravlja vso dokumentacijo v skladu s priporočili HSE d.o.o., Vlade RS in AUKN;
- soglašal je k pričetku investicije Izvedba in uvedba visoke razpoložljivosti vseh zagotovljenih računalniških storitev in ključnih podatkov;
- soglašal je k sklenitvi Pogodbe za preostala gradbena dela pri obnovi agregata 1 v okviru rekonstrukcije HE Doblar I – II. faza;
- soglašal je k začetku investicije Vgradnja trajnega monitoringa stanja agregatov 1, 2 in 3 HE Doblar I;
- soglašal je z novelacijo investicijskega programa »Rekonstrukcija II. faza HE Plave I« in dal soglasje k pričetku investicije;
- seznanil se je s Poročilom službe notranje revizije HSE d.o.o. o izredni reviziji postopka razpisa pri izbiri ponudnika programske in stojne opreme za Center vodenja SENG ter Odgovorom SENG na navedeno Poročilo in sprejel Odzivno poročilo na priporočila Službe notranje revizije HSE Nadzornemu svetu družbe SENG iz navedenega poročila;
- soglašal je k sklenitvi Pogodbe o ureditvi medsebojnih odnosov v zvezi s poročtvom HSE po pogodbah med SENG ter bančnimi garanti za kredit EIB;
- soglašal je s sklenitvijo kreditnih pogodb v okviru »cash managementa« skupine HSE;
- soglašal je s sklepanjem kreditnih pogodb za najem kratkoročnih kreditov pri bankah;
- soglašal je z nameravano dolgoročno zadolžitvijo SENG;
- seznanil se je s predlogom ukrepov za obvladovanje likvidnosti v zaostrenih razmerah;
- soglašal je s sklenitvijo Pogodbe namesto razlastitve o kupoprodaji zemljišč za rekonstrukcijo državne ceste Žaga – Kobarid;
- obravnaval poročilo sveta delavcev o izvajanju ZSDU v družbi za leto 2011;
- preverjal je soglasja za pravne posle v skladu z določili Akta o ustanovitvi družbe.

NS pod predsedstvom dr. Matjaža Eberlinca se je seznanjal, obravnaval in odločal na naslednjih področjih:

- soglašal je s sklenitvijo Pogodbe o revolving kratkoročnem kreditu;
- soglašal je s sklenitvijo kupoprodaje električne energije.

NS ocenjuje, da je dobil vpogled v vsa ključna področja poslovanja družbe, kar mu je v okviru pooblastil in pristojnosti omogočalo nemoteno izvajanje funkcije spremljanja in nadzora poslovanja družbe.

Preveritev in potrditev Letnega poročila družbe, stališče do Revizorjevega poročila, preveritev Poročila poslovodstva o razmerjih z obvladujočo družbo ter preveritev predloga za uporabo bilančnega dobička

Poslovodstvo je NS dne 7. 6. 2013 predložilo Letno poročilo SENG za leto 2012 skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2012. NS ga je obravnaval na svoji 6. redni

seji z dne 14. 6. 2013 in ob tem preveril njegovo sestavo. NS je ugotovi, da je poslovodstvo Letno poročilo za leto 2012 izdelalo v zakonitem roku in da vsebuje vse obvezne vsebine po določilih veljavne zakonodaje. Revizijo je opravila revizijska družba Deloitte Revizija d.o.o., ki je izdala Revizijsko poročilo dne 27. 5. 2013, v katerem je mnenja, da so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteni predstavitev finančnega stanja družbe na dan 31.12.2012 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in da je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

NS ugotavlja:

- da je družba uspešno zaključila poslovno leto 2012, saj je preseгла načrtovane poslovne rezultate,
- da je poslovanje družbe potekalo v skladu z začrtano strategijo ter akti družbe, realizirani so cilji, zastavljeni v Poslovnem načrtu za leto 2012,
- da je revizor izdal pozitivno mnenje k Letnemu poročilu SENG za leto 2012,
- da je družba poslovala v skladu s temeljnimi načeli poslovanja po Zakonu o gospodarskih družbah in v skladu z ostalimi zakonskimi predpisi.

NS na osnovi pregleda revizijskega poročila ter na osnovi pojasnil, podanih na sami seji, k revizijskemu poročilu nima pripomb.

NS na podlagi rednega spremljanja poslovanja družbe tekom leta 2012, pozitivnega revizijskega poročila, preseženih načrtovanih poslovnih rezultatov ter doseženih ciljev poslovanja ter v skladu s svojimi pristojnostmi po končni preveritvi nima pripomb k Letnemu poročilu družbe SENG za leto 2012 ter ga potrjuje.

NS je nadalje preveril tudi Poročilo poslovodstva družbe o razmerjih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, iz katerega sledi, da je družba v letu 2012 pri vsakem pravnem poslu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo dobila ustrezno vračilo. Poročilo je bilo predloženo v pregled tudi revizorju, ki nanj ni imel pripomb, ravno tako na poročilo nima pripomb NS.

Družba je poslovno leto 2012 zaključila s čistim poslovnim izidom v višini 7.078.935,48 EUR. NS je na svoji 1. izredni seji dne 28. 3. 2013 soglašal s predlogom poslovodstva, da se polovica ugotovljenega čistega dobička poslovnega leta 2012 razporedi v druge rezerve iz dobička že pri sestavi Letnega poročila za leto 2012.

Ostanek čistega poslovnega izida v višini 3.539.468,74 EUR predstavlja bilančni dobiček leta 2012. V skladu s strateškimi in naložbenimi cilji družbe NS soglašja s predlogom poslovodstva družbe ustanovitelju, da celotni bilančni dobiček leta 2012 ostane v družbi kot potreben vir za izvajanje načrtovanih investicij družbe.

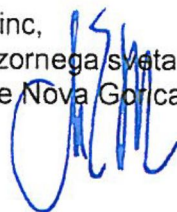
Poleg tega NS predlaga ustanovitelju, da podeli direktorju in NS razrešnico za poslovno leto 2012.

NS je pripravil to poročilo v skladu z 282. členom ZGD-1. Poročilo je namenjeno ustanovitelju, družbi Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

V Novi Gorici, dne 14. 6. 2013

dr. Matjaž Eberlinc,
predsednik nadzornega sveta
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'ME', written over the printed name of the signatory.

1.3. POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2012

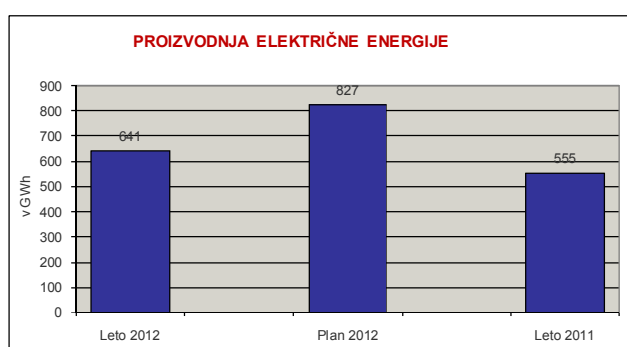
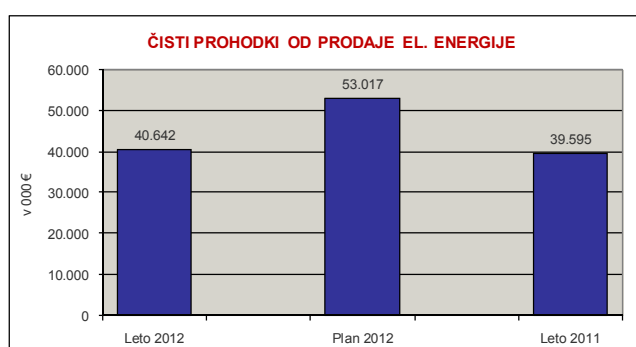
Ključni dosežki leta 2012

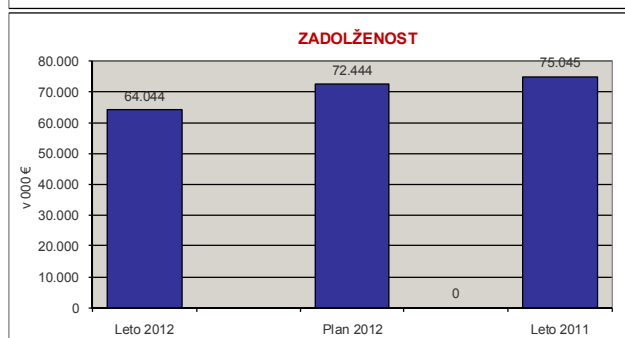
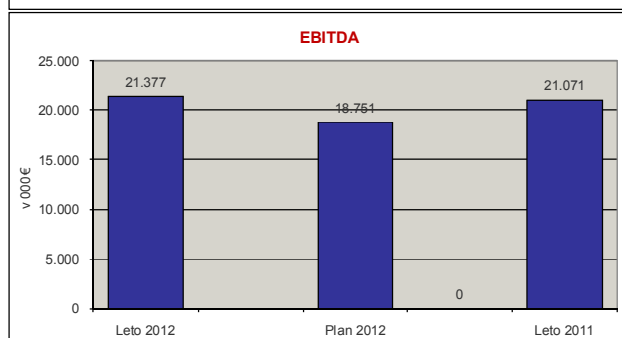
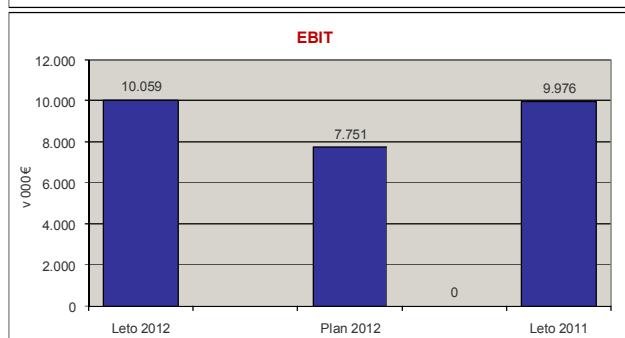
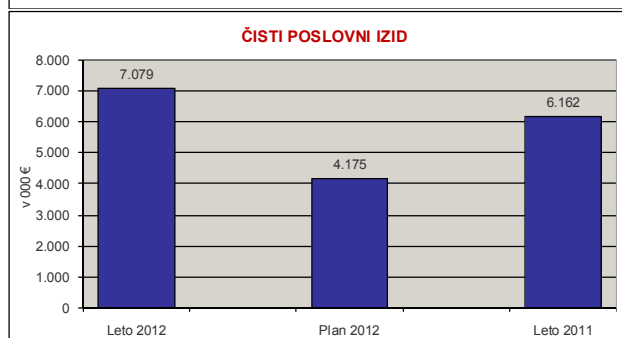
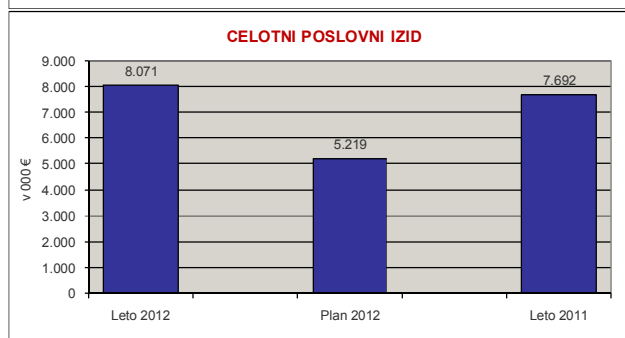
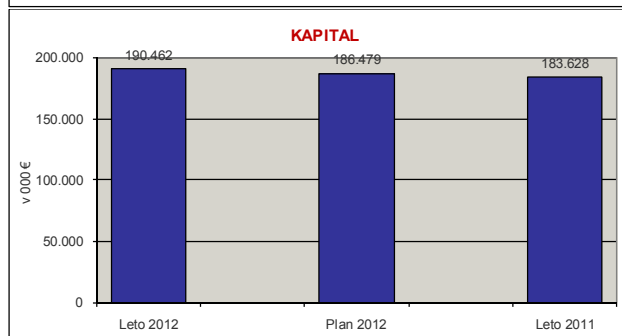
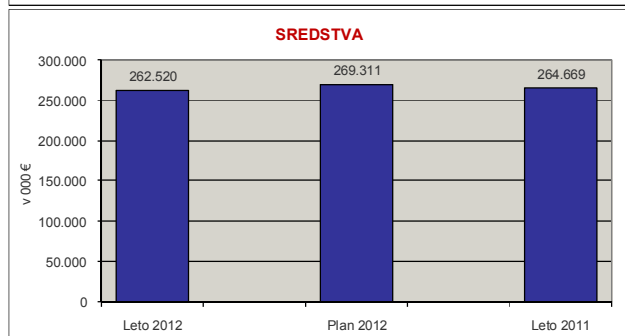
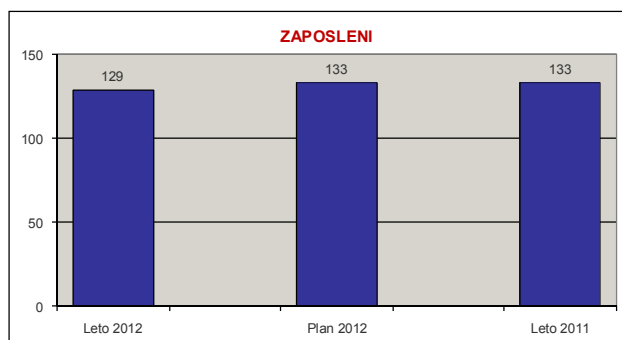
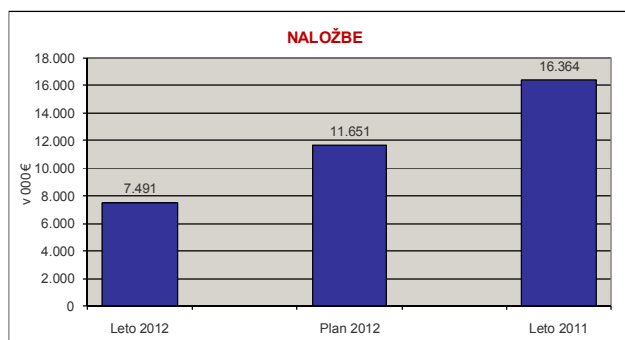
- uspešno poslovanje s čistim dobičkom v višini 7,1 mio €,
- presežen planiran čisti dobiček za 70%,
- presežen planiran faktor obratovalne pripravljenosti HE nad 10 MW moči,
- zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav HE,
- obvladovani stroški.

FINANČNI POUDARKI

v €

Postavke	Leto 2012	Plan 2012	Leto 2011	Index L12/P12	Index L12/L11
Čisti prihodki od prodaje el. energije v €	40.642.115	53.017.256	39.594.505	77	103
Letna proizvodnja v GWh	641	827	555	78	116
Naložbe v €	7.490.772	11.650.941	16.363.521	64	46
Zaposleni konec leta	129	133	133	97	97
Sredstva v €	262.520.196	269.311.179	264.669.299	97	99
Kapital v €	190.461.792	186.479.299	183.627.871	102	104
Celotni poslovni izid v €	8.071.215	5.219.284	7.691.784	155	105
Čisti poslovni izid v €	7.078.935	4.175.427	6.162.269	170	115
Prihodki v €	42.854.161	53.490.256	40.299.632	80	106
Odhodki v €	34.782.947	48.270.972	32.607.848	72	107
Stroški dela v €	5.263.660	5.394.942	5.242.615	98	100
EBIT v €	10.058.868	7.751.245	9.975.577	130	101
EBITDA v €	21.377.285	18.751.245	21.071.274	114	101
Zadolženost v €	64.043.750	72.443.750	75.045.412	88	85

1.4. KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2012

Mesec v letu 2012	Opis dogodka
Januar 2012	Pridobljeno podaljšanje poskusnega obratovanja za objekt ČHE AVČE.
Februar 2012	Sprejem Poslovnega načrta 2012 z dodanim planom 2013 in 2014 s strani edinega družbenika.
Februar 2012	Pridobljeno uporabno dovoljenje za obratovanje agregata 3 v HE Dobljar I.
Marec 2012	Prevzem rekonstruiranega agregata 3 in začetek obratovanja agregata 3 v HE Dobljar I.
Marec 2012	Začetek izvajanja rekonstrukcije agregata 2 v HE Dobljar I.
April 2012	Uspešno izveden strokovno tehnični pregled (v nadaljevanju STP) za levo trodelno zapornico pri rekonstrukciji HMO Jez Podselo.
April 2012	Uspešno izvedeno popravilo na generatorju ČHE Avče in začetek obratovanja.
Junij 2012	Intenzivne aktivnosti na ojačitvah in modifikaciji agregata ČHE Avče in uspešno izveden STP.
Junij 2012	Uspešno izveden STP za odzračevalno cev I. faza na ČHE Avče.
Junij 2012	Sprejem Letnega poročila družbe SENG d.o.o. na Nadzornem svetu.
Avrust 2012	Izveden delni STP za rekonstrukcijo HE Dobljar I, II. faza, agregat 2 – LOT EE.
Oktober 2012	Izveden STP za rekonstrukcijo HE Dobljar I, II. faza, agregat 2.
Oktober 2012	Priprava prvega osnutka Poslovnega načrta 2013 z dodanim planom 2014 in 2015.
November 2012	Prva sinhronizacija agregata 2 v HE Dobljar I in zaključek zagonskih preizkusov.
December 2012	Pričetek pogodbenega poskusnega obratovanja agregata 2 v HE Dobljar I.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. PREDSTAVITEV DRUŽBE

Osebnostna izkaznica družbe

SPLOŠNI PODATKI	
Polno ime družbe	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
Skrajšano ime	SENG d.o.o.
Oblika organiziranosti	enoosebna družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Erjavčeva ulica 20, Nova Gorica
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 63 15
Št. registrskega vložka iz sodnega registra	065/10012900
Osnovni kapital	137.894.036 EUR
Velikost	velika družba
Leto ustanovitve	1947
Transakcijski račun	04750-0000545385 odprt pri Nova KBM d.d.
Davčna številka	74100475
Identifikacijska številka za DDV	SI74100475
Matična številka	5044421000
Spletni naslov	http://www.seng.si
E - pošta	seng@seng.si
Šifra dejavnosti	35.111
Direktor družbe	g. Vladimir Gabrijelčič (od 1.1.2011 do 31.12.2014)
Predsednik nadzornega sveta	dr. Tomaž Štokelj (od 1.12.2008 do 30.11.2012), dr. Matjaž Eberlinc (od 1.12.2012 do 30.11.2016)
Člani nadzornega sveta	ga. Irena Stare (od 1.12.2008 do 30.11.2012), mag. Nenad Trkulja (od 1.12.2012 do 30.11.2016) g. Silvester Medvešček (od 23.10.2011 do 22.10.2015)
Struktura lastništva	Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (100% delež)

Lastniška struktura

Družbenik Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (krajše HSE d.o.o.), Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana je 100% lastnik družbe SENG d.o.o.. Na dan 31.12.2012 znaša poslovni delež v osnovnem kapitalu 137.894.036,01 EUR.

Dejavnosti poslovanja družbe

Družba opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah (35.111 SKD), ki je tržna dejavnost. Družba pridobi ves prihodek z opravljanjem dejavnosti proizvodnje električne energije, razen cca. 1%, ki ga pridobi s posli, ki pa že zaradi svojega minimalnega obsega in drugih značilnosti ne pomenijo opravljanja dejavnosti (npr. oddajanje poslovnih prostorov in zemljišč v najem zaradi njihove boljše izkoriščenosti, oddajanje počitniških kapacitet, prodaja odstranjenih naplavin).

Organi družbe in zastopanje

Družba SENG d.o.o je enoosebna družba z omejeno odgovornostjo.

Organa družbe sta:

- nadzorni svet in
- direktor.

Edini družbenik HSE d.o.o. ima kot ustanovitelj vlogo in vse pristojnosti skupščine skladno z aktom o ustanovitvi družbe in veljavno zakonodajo o enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo, pri čemer se morajo odločitve vpisovati v knjigo sklepov, sicer nimajo pravnega učinka.

Družbo zastopa njen direktor g. Vladimir Gabrijelčič, ki je bil po poteku drugega mandata ponovno imenovan za naslednje štiriletno mandatno obdobje z začetkom tega mandata 1.1.2011 in zaključkom 31.12.2014.

Delo družbe je nadzoroval do 30.11.2012 tričlanski nadzorni svet v sestavi:

- dr. Tomaž Štokelj, predsednik, imenovan s strani družbenika dne 1.12.2008
- Irena Stare, namestnica predsednika, imenovana s strani družbenika dne 1.12.2008 in
- Silvester Medvešček, član, imenovan dne 26.9.2011 za naslednje štiri letno mandatno obdobje.

Od 1.12.2012 nadzoruje delo družbe naslednji tričlanski nadzorni svet v sestavi:

- dr. Matjaž Eberlinc, predsednik, imenovan s strani družbenika dne 1.12.2012
- mag. Nenad Trkulja, namestnik predsednika, imenovana s strani družbenika dne 1.12.2012 in
- Silvester Medvešček, član, imenovan dne 26.9.2011 za naslednje štiri letno mandatno obdobje.

Izjava o upoštevanju kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države

Direktor družbe SENG d.o.o. Vladimir Gabrijelčič, izjavljam, da sem bil v letu 2012 seznanjen s Kodeksom upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države (v nadaljevanju: Kodeks). Ocenjujem, da je bilo upravljanje družbe SENG d.o.o. v letu 2012 skladno s priporočili, navedenimi v Kodeksu, sprejetim s strani Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije (v nadaljevanju: AUKN) in javno objavljenim dne 18.1.2011 na spletnih straneh AUKN (www.auknrs.si). Direktor družbe SENG d.o.o. skladno s tč. 73 Kodeksa izjavljam, da je družba SENG d.o.o. Kodeks AUKN sklenila prostovoljno uporabljati.

Vladimir Gabrijelčič, direktor

Izjava o upravljanju družbe skladno s 70. členom ZGD

Upravljanje družbe poteka skladno z veljavnimi pravnimi normami, akti družbe in dobro poslovno prakso.

V skladu z Aktom o ustanovitvi družbe SENG d.o.o., ki ga je sprejel edini družbenik HSE d.o.o. dne 28.8.2007, poteka upravljanje preko ustanovitelja neposredno in preko organov družbe, ki sta nadzorni svet in direktor.

Izjava direktorja skladno s 60a. členom ZGD

Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo za leto 2012, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Direktor potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe.

Direktor družbe SENG d.o.o. izjavlja po svojem najboljšem vedenju:

- da je računovodsko poročilo družbe za leto 2012 resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe SENG,
- da poslovno poročilo družbe za leto 2012 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj.

Vladimir Gabrijelčič, direktor

Izjava posloводства po 545. členu ZGD-1

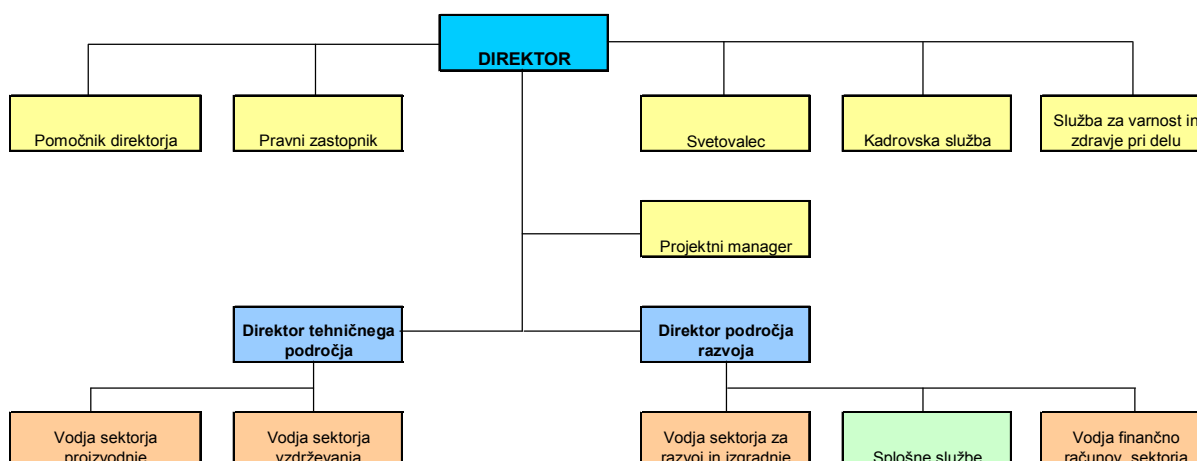
Posloводство družbe SENG d.o.o. v skladu s 545. členom ZGD-1 izjavlja, da v razmerju z obvladujočo družbo in iz pogodbenih in poslovnih odnosov ni bila prikrajšana in oškodovana. Celotna izjava v skladu s 545. členom ZGD-1 se nahaja na sedežu družbe.

Vladimir Gabrijelčič, direktor

Organizacijska struktura družbe

Notranjo organiziranost družbe v letu 2012 prikazuje spodnja slika.

Svet delavcev

V družbi deluje svet delavcev, ki je bil ustanovljen dne 22.9.1999. Preko tega organa zaposleni sodelujejo pri upravljanju družbe, ki se izraža pri uresničevanju ciljev in interesov dela in kapitala v skupnih prizadevanjih za čim boljše poslovne rezultate in uspešnost družbe nasploh ter zadovoljstvo zaposlenih pri delu v čim ugodnejši delovni klimi. Družba ima s svetom delavcev sklenjen participacijski Dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe, veljavnim od 10.11.2000.

Sindikati

V družbi delujeta sindikat SDE in Neodvisnost – KNSS. Z njima ima družba sklenjeno Podjetniško kolektivno pogodbo, veljavno od 1.1.2001.

Kapitalske povezave z drugimi družbami

➤ Povezava z družbo Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Družba HSE d.o.o. je 100% lastnik družbe SENG d.o.o. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave s HSE-jem preko kupoprodajnih pogodb o prodaji oz. nakupu električne energije in zakupu moči.

V skladu z 545. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD) je bilo posebej izdelano Poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo za leto 2012 in predloženo revizorju po 546. členu ZGD. Iz poročila izhaja, da je družba v letu 2012 pri vsakem pravnem poslu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo dobila ustrezno vračilo.

➤ Povezava z družbo HSE Invest d.o.o.

SENG d.o.o. ima 25% poslovni delež v družbi HSE Invest d.o.o.. Vrednost tega deleža je 80.000 €. SENG d.o.o. ima s to družbo pogodben odnos za izvajanje inženiringa pri izgradnji in vzdrževanju hidroenergetskih objektov na porečju reke Soče s pritoki. Konsolidacija te družbe se izvaja na nivoju obvladujoče družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana.

➤ Povezava z družbo Elprom d.o.o.

Družba SENG d.o.o. ima 100% delež v osnovnem kapitalu družbe ELPROM d.o.o. s sedežem na Erjavčevi ulici 20, v Novi Gorici. Osnovni kapital družbe ELPROM d.o.o. znaša 8.763 €. Družba miruje in nima pomembnega vpliva na resničen in pošten prikaz finančnega položaja in poslovnega izida družbe SENG d.o.o., zato SENG d.o.o. kot obvladujoča družba ne izdeluje konsolidiranih računovodskih izkazov. Družbeništvo v ELPROM d.o.o. daje družbi SENG d.o.o. kot ustanovitelju in edinemu družbeniku status velike družbe na podlagi ZGD-1 in v povezavi z energetskega zakonom ter na tej osnovi podlago za določena upravičenja. ELPROM d.o.o. razpolaga z licenco za opravljanje energetske dejavnosti dobava, trgovanje, zastopanje in posredovanje na trgu z električno energijo z veljavnostjo do 3. 8. 2016. SENG d.o.o. načrtuje postopen zagon dejavnosti v ELPROM d.o.o. z realizacijo razvojnega načrta gradnje objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov (veter, fotovoltaika, biomasa..) in vključitvijo zasebnega partnerstva pri gradnji oz. sofinanciranju teh objektov.

➤ Povezava z družbo Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS d.o.o.)

Dne 12.2.2008 se je s podpisom družbene pogodbe ustanovila nova družba Hidroelektrarne na spodnji Savi (HESS) d.o.o., v kateri je družba SENG d.o.o. udeležena s poslovnim deležem v višini 2,8%. Družba HESS d.o.o. je transformacija Skupnega podviga gradnje HE na spodnji Savi v gospodarsko družbo, katere naloga je še naprej graditi preostale HE na spodnji Savi. Ostali družbeniki nove družbe so: Holding slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana, Dravske elektrarne Maribor d.o.o., Termoelektrarna Brestanica d.o.o. in GEN Energija d.o.o..

Zgodovinski pregled razvoja družbe

Družba je bila ustanovljena leta 1947 in v letu 2012 beleži 65. obletnico obstoja. Od leta 1965 do 1990 je družba opravljala dve dejavnosti, poleg dejavnosti hidro proizvodnje električne energije še dejavnost prenosa električne energije. Ob ustanovitvi je družba od tedanje italijanske družbe SADE prevzela deset elektrarn s skupno instalirano močjo 52 MW. Do danes so proizvodne kapacitete HE povečane na 157 MW in z vključitvijo ČHE Avče še za dodatnih 185 MW, kar kaže na to, da se družba ves čas širi in razvija.

Leto	Zgodovinski mejniki
1974	Leta 1974 je bila zgrajena HE Ajba z vgrajenim prvim cevnim agregatom, ki je bil plod skupnega nastopa Litostroja in Končarja.
1984	Leta 1984 je bila zgrajena HE Solkan, ki je po inštalirani moči druga največja elektrarna družbe, ki letno povprečno proizvede 110 GWh električne energije.
1989	Izgradnja HE Zadlaščica v letu 1989 je bila zanimiva tudi z vidika dvojne namembnosti, saj služi proizvodnji električne energije in dobavi pitne vode širšemu območju Tolmina.
1965-1990	Od leta 1965-1990 se je gradilo in obnavljalo prenosno omrežje na območju Primorske.
1991	Leta 1991 je bila izločena dejavnost prenosa električne energije in prenesena v novoustanovljeno podjetje Elektro Slovenije Ljubljana.
2002	V letu 2002 začetek obratovanja obeh novo zgrajenih hidroelektrarn HE Plave II in HE Dobljar II.
2004	December 2004 začetek gradnje ČHE Avče.
2005	December 2005 podpis koncesijskih pogodb za mHE za območje SENG.
2009	Zaključek gradnje prve črpalne elektrarne v Sloveniji ČHE Avče, uspešno opravljen tehnični pregled za celoten objekt in pridobljena odločba upravnega organa za poizkusno obratovanje.
2010	Pričetek poskusnega in komercialnega obratovanja ČHE Avče in začetek II. faze rekonstrukcije HE Dobljar I.
2011	100-obletnica obratovanja HE Možnica.
2012	Pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruiran agregat A3 v HE Dobljar 1.

2.2. POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE

Poslanstvo, vizija, vrednote, strateški cilji

Poslanstvo družbe je proizvodnja električne energije.

Vizija družbe je optimalno izkoriščanje razpoložljivega hidrološkega potenciala reke Soče s pritoki ter drugih obnovljivih virov.

V Razvojnem načrtu družbe za obdobje 2006-2015 s pogledom do leta 2025, sprejet dne 31.8.2006 na Skupščini SENG, so opredeljeni sledeči strateški cilji:

- kakovostno poslovanje, naravnano v zmanjševanje stroškov ob visoki profesionalnosti opravljanja dejavnosti proizvodnje električne energije, ki zagotavlja visok nivo obratovalne pripravljenosti in zanesljivosti hidroenergetskih objektov in naprav, realizirati faktor obratovalne pripravljenosti HE nad 0,995,
- z najugodnejšim načinom poslovanja ob upoštevanju obstoječih in novih kapacitet ter trženju dodatnih dejavnosti zadovoljiti lastnike s primernim donosom na vložena sredstva,
- rast družbe z novimi razvojnimi programi cca. 46 MW (HE Kneža, HE Možnica, HE Učja, vetrna elektrarna Avče, fotovoltaične elektrarne),
- aktivno sodelovanje pri ustvarjanju odnosov in strateških ciljev v skupini HSE in širšim družbenim okoljem,
- učinkovito in uspešno izvajanje poslovnih funkcij ob ustrezno izobraženih in motiviranih kadrih.

2.3. POLITIKA SISTEMA VODENJA

Doseganje ciljev na področju kakovosti in ravnanja z okoljem

Notranja presoja je potekala v drugi polovici leta 2012. Cilj notranje presoje je preverjanje stanja izpolnjevanja zahtev sistema, evidentiranje priložnosti za izboljševanje in krepitev zavedanja o pomenu zahtev. Ukrepi iz naslova notranje presoje so še v teku.

Oktober 2012 je bila izvedena zunanja presoja sistema vodenja, ki je potrdila, da družba uspešno vzdržuje in razvija sistema vodenja po zahtevah osvojenih standardov.

V začetku leta 2012 je bil izveden vodstveni pregled sistema vodenja s poudarkom na poročanju o delovanju poslovnih procesov. Namen tega je utrditev procesnega pristopa z uvajanjem spremljanja kazalnikov.

Izvedene so bile seznanitve in preliminarne analize v zvezi z zahtevami standarda ISO27001 za SVVI.

Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

V letu 2012 se je realizirala večina aktivnosti, ki so bile planirane v letnem programu. Tako so se poleg rednih nalog, kot je npr. zdravstveno varstvo, promocija zdravja, pregled sredstev za delo, meritve delovnih pogojev, nabava osebnih varovalnih sredstev in še bi lahko naštevali, novelirali v skladu s trenutno veljavno zakonodajo interni akti, ki zajemajo področje usposabljanj iz varnosti in zdravja pri delu in požarne varnosti, varnosti in zdravja na začasnih in premičnih gradbiščih, požarne varnosti, ravnanja z odpadki ter promocije zdravja. Poleg rednih usposabljanj se je v letu 2012 izvedel obnovitven izpit iz varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti, varstva okolja ter zaščite in reševanja za vse zaposlene, obnovitveni izpit za upravljalce viličarja in dvigalnih naprav, usposabljanje za uporabo kombiniranega stroja za obdelavo lesa in varna vožnja. V letu 2012 je bilo število nezgod pri delu nižje v primerjavi z dolgoletnim povprečjem, saj sta se zgodili samo dve lažji nezgodi pri delu.

2.4. PROIZVODNJA

SENG proizvaja električno energijo v HE nad 10 MW, v HE do 10 MW ter v ČHE Avče.

PODATKI O PROIZVODNIH NAPRAVAH NA POREČJU REKE SOČE

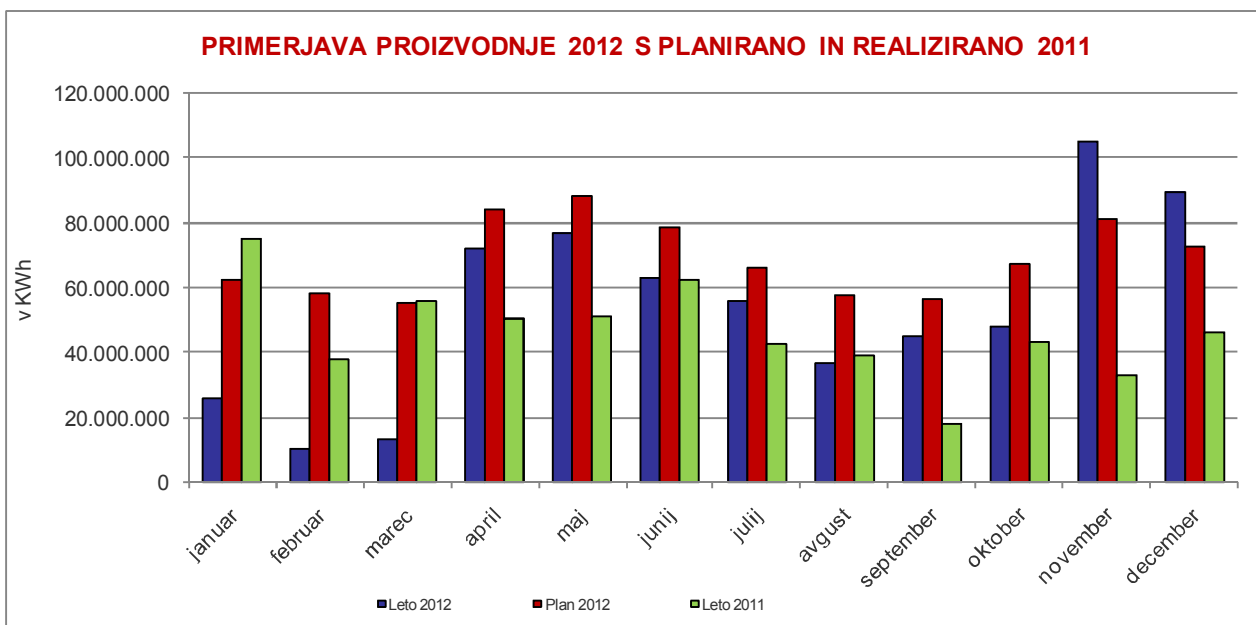
ELEKTRARNA	ZAČETEK OBRATOVANJA	ŠT. AGREGATOV	MOČ NA PRAGU (MW)
HE NAD 10 MW			
HE Dobljar	1939	3	30,000
HE Dobljar 2	2002	1	40,000
HE Plave	1940	2	15,000
HE Plave 2	2001	1	20,000
HE Solkan	1984	3	33,000
HE DO 10 MW			
HE Ajba 1	2008	1	0,200
HE Zadlaščica	1989	2	8,000
HE Hubelj	1931	2	2,100
HE Plužna	1931	1	1,720
HE Log	1931	1	1,600
HE Trebuša	1985	2	0,760
HE Cerkno	1984	1	0,436
HE Možnica	1911	2	0,530
HE Podmelec	1931	1	0,425
HE Marof	1932	2	0,440
HE Mesto	1909	1	0,200
HE Gradišče	1922	2	0,150
HE Knežke Ravne 1	1979	1	0,100
HE Pečnik	1983	1	0,095
HE Jelenk	1987	1	0,075
HE Mrzla Rupa	1989	1	0,648
HE Planina	1989	1	0,136
HE Bača	1991	1	0,500
HE Knežke Ravne 2	1993	1	0,810
HE Tolmin	1995	1	0,109
HE Klavžarica	2005	1	0,300
HE Podselo	2007	1	0,080
Skupaj HE nad in do 10 MW		38	157,414
ČHE Avče	2009	1 (reverzibilni)	185,000 180,000 črpalni režim
Vse skupaj		39	342,414

V letu 2012 je skupna proizvodnja električne energije iz HE in ČHE znašala 641,1 GWh, kar je 78% realizacija letnega plana in 116% realizacija proizvodnje leta 2011. Najvišja skupna mesečna proizvodnja električne energije je bila dosežena novembra v višini 105 GWh in najnižja februarja v višini 10,1 GWh.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

v €

Mesec	Leto 2012	Plan 2012	Index L12/P12	Leto 2011	Index L12/L11
HE nad 10 MW	387.235.276	405.000.000	96	346.459.014	112
HE do 10 MW	66.916.447	69.932.000	96	65.008.866	103
ČHE Avče	186.963.004	352.000.000	53	143.478.156	130
Skupaj	641.114.727	826.932.000	78	554.946.036	116

PRIMERJAVA PROIZVODNJE 2012 S PLANIRANO IN REALIZIRANO 2011

V letu 2012 je bilo iz HE nad in do 10 MW proizvedeno 454.152 MWh električne energije, kar je za 4% manj od letnega plana. Proizvedena količina je tudi za 10% višja od proizvedene v predhodnem letu. Najvišja proizvodnja je bila dosežena meseca novembra v višini 75,6 GWh in najnižja meseca februarja v višini 10,1 GWh.

V letu 2012 je bila proizvedena električna energija iz ČHE Avče v višini 186.963 MW, kar je 53% realizacija letnega plana in 130% realizacija proizvodnje leta 2011. Po uspešni sanaciji na agregatu so ČHE Avče ponovno začele z rednim obratovanjem dne 18.4.2012. V tem času je bilo opravljenih 1509 ur v črpalnem režimu in 1400 ur v generatorskem režimu obratovanja. Skupno število zagonov elektrarne v tem času je bilo 407 od tega 305 v generatorskem in 243 v črpalnem režimu obratovanja. Glede na plan je bila realizacija manjša predvsem zaradi tržnih razmer in obratovalnih razmer skupine HSE ter omejitev prenosnega omrežja. V mesecu decembru je bil prvič presežen načrtovan plan proizvodnje.

POMEMBNEJŠI OBRATOVALNI DOGODKI:

- Dne 11.02.2012 ob 00:02 do 00:12 je prišlo do delnega razpada severno primorske zanke z izjemo RTP Ajdovščina zaradi orkanske burje. Posledično je izpadel agregat 2 v HE Solkan ter naslednje male HE: Marof, Možnica, Mr. Rupa, Cerčno, Bača, Klavžarica, Zadlaščica in Knežke Ravne 2. Ostali agregati na sistemskih elektrarnah niso obratovali.
- Dne 19. 3. 2012 je ELES izvedel prevezavo DV 110kV Plave – (Solkan) – Gorica iz Gorice direktno v Vrtojbo zaradi rekonstrukcije RTP Gorica. Do ponovne prevezave v RTP Gorica se daljnovod preimenuje v DV 110kV Plave – (Solkan) – Vrtojba.
- Dne 17.4.2012 je bil zaključen remont v ČHE Avče ter agregat predan v redno obratovanje.
- Dne 18. in 19.5.2012 so bile ČHE Avče vodene lokalno zaradi težav na sistemu daljinskega vodenja elektrarne.
- Dne 12.6.2012 je bila poplava v turbinskem delu strojnice HE Doblar 1 zaradi okvare vtočne zapornice cevovoda ter posledično okvara agregata 1 in 3. Agregat 1 je bil nerazpoložljiv do 13.7.2012, agregat 3 pa do 22.10.2012.
- Od 25.9.2012 do 30.10.2012 je potekala redna letna revizija v ČHE Avče.
- Dne 5.11.2012 je bila visoka voda s petdesetletno povratno dobo, po znanih podatkih najvišja po letu 1940. Najvišji pretok na pregradi Podselo je bil zabeležen ob 13:00 in sicer 2300 m³/s.

V letu 2012 so HE obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti, kar se kaže tudi v faktorju obratovalne pripravljenosti HE, ki je bil realiziran v povprečni višini 0,999 in presega planirano višino 0,995.

2.5. VZDRŽEVANJE

Za vzdrževanje naprav in objektov je bilo v letu 2012 dejansko porabljeno 207.008 EUR materiala (104% realizacija letnega plana) in 1.547.856 EUR storitev (91% realizacija letnega plana). Skupno je bilo porabljeno za vzdrževalne namene 1.754.864 EUR (92% realizacija letnega plana).

V skladu s terminskimi plani rednih vzdrževalnih aktivnosti so bile opravljene razne zunanje specialistične in pooblašene storitve na naslednjih planskih postavkah: revizije in redni servisi postrojev in objektov HE, tehnična opazovanja gradbenih objektov in cevovodov, gradbeno vzdrževalna dela, pregledi vzdrževanje brežin akumulacijskih jezer, vzdrževanje programske in strojne opreme, vzdrževanje sistema stacionarne telefonije, nadzor nad izvajanjem vzdrževalnih del na objektih, popravila vozil, gasilnih aparatov, vzdrževanje računalniških programov.

S preventivnimi vzdrževalnimi pregledi in rednim vzdrževanjem naprav in objektov se vzdržuje visoka stopnja obratovalne pripravljenosti naprav in objektov ter zanesljivo obratovanje kljub starosti naprav in objektov, ki je nadpovprečna znotraj skupine HSE.

2.6. TRŽNI POLOŽAJ

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2012

V letu 2012 je bila gospodarska rast v svetu nižja, hkrati so se umirili inflacijski pritiski in povečale negotovosti glede javnofinančnega položaja nekaterih držav evrskega območja. Predvsem za evrsko območje so se v zadnjih mesecih leta 2012 nakazali slabši gospodarski obeti za leto 2013, brezposelnost ostaja visoka in kazalniki zaupanja neugodni. Zato večina centralnih bank razvitih držav nadaljuje s spodbujevalno denarno politiko prek nizkih obrestnih mer in z uvajanjem dodatnih nestandardnih ukrepov. Poleti so se ponovno precej povišale cene nafte in hrane, kar je ob nižji vrednosti evra povečalo cenovne pritiske predvsem v evrskem območju.

Gospodarske razmere v Sloveniji so se v letu 2012 močno poslabšale. Končno trošenje gospodinjstev se je zmanjšalo zaradi hitrega zmanjševanja realne mase plač in socialnih transferjev ter padca zaupanja ob napovedi fiskalne konsolidacije. Ta je pospešila tudi padanje končne potrošnje države. V okolju šibkega povpraševanja in težke dostopnosti do finančnih virov se še naprej zmanjšujejo investicije v osnovna sredstva in zaloge. Kazalniki dodane vrednosti kažejo na razširitev neugodnih gibanj na vse skupine dejavnosti zasebnega sektorja, le v industriji se je skladno z izvozom ohranila nizka, a pozitivna četrletna rast. Gospodarske razmere so pospešile zmanjševanje zaposlenosti in tudi število prostih delovnih mest se je precej zmanjšalo. Domala nespremenjena stopnja registrirane brezposelnosti odraža tudi povečan odtok zaposlenih v neaktivnost in posledice nekaterih administrativnih ukrepov. Zaradi uveljavitve Zakona za uravnoteženje javnih financ so se v juniju znižale plače v javnem sektorju. Hkrati se pod vplivom neugodnih gibanj na trgu dela znižujejo tudi realne plače v zasebnem sektorju. Nizka osnovna inflacija odraža manjše povpraševanje in omejevanje plač zaradi potrebnega izboljšanja konkurenčnosti gospodarstva. V letu 2012 se je BDP zmanjšal za nekaj manj kot 2%, rast pa naj bi se ponovila šele v letu 2014.

Tržno okolje elektrogospodarstva

V letu 2012 je bila poraba električne energije za manj kot 1% manjša v primerjavi z letom 2011. Poraba elektrike pa se je na mesečni ravni zvišala – decembra lani je bila za štiri odstotke višja kot novembra.

Razmere na trgih v letu 2012

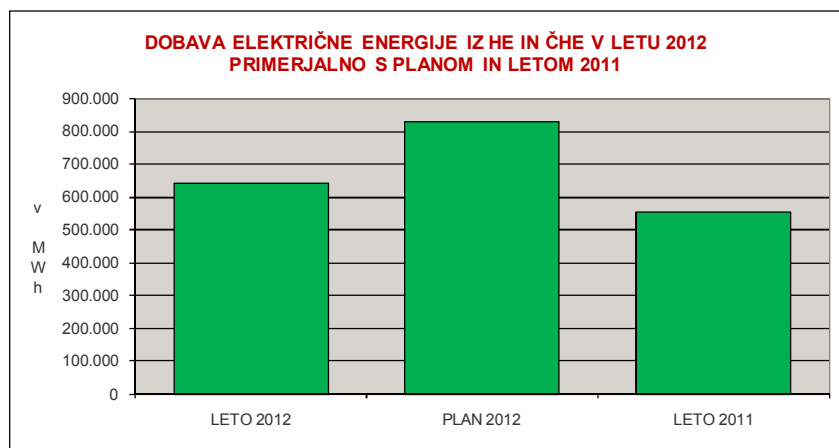
Družba SENG deluje posredno na odprtih trgih električne energije preko dobave celotne proizvodnje edinemu kupcu HSE d.o.o.. Medsebojna kupoprodajna razmerja so urejena z letnimi pogodbami o zakupu moči in dobavi električne energije.

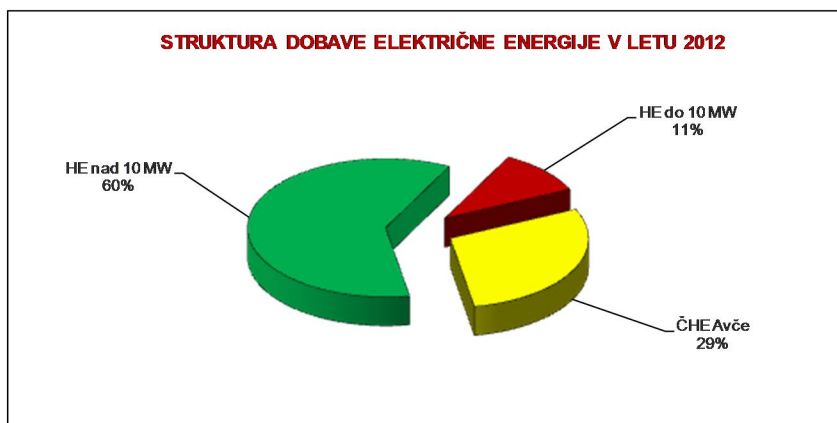
Prodaja in kupci

Vsa proizvedena električna energija je prodana kupcu HSE d.o.o. na podlagi letnih pogodb. MHE Klavžarica je edina prejemala premijo na podlagi sklepov družbe Borzen d.o.o., ker je mlajša od 15 let.

V letu 2012 je družba dobavila 641,1 GWh električne energije, od tega iz HE nad 10 MW moči 387,2 GWh električne energije, iz HE do 10 MW moči 66,9 GWh električne energije in iz ČHE Avče 186,9 GWh električne energije. Tako kot proizvedena količina električne energije je tudi dobavljena količina manjša od planirane za leto 2012 za 22%, od dosežene v letu 2011 pa je višja za 16%.

V letu 2012 je družba fakturirala za zakup moči in celotno dobavo električne energije 40.642.115 €, od tega iz HE nad 10 MW moči 18.909.749 €, iz HE do 10 MW moči 3.639.893 € in iz ČHE Avče 18.092.473 €. Fakturirana realizacija je nižja od planirane 2012 za 23% zaradi nižje proizvodnje iz ČHE zaradi okvare na rotorju generatorja v prvem kvartalu 2012 in višja od dosežene v letu 2011 za 1%.

Nabava in dobavitelji

V letu 2012 je potekala nabava materiala, opreme in storitev za tekoče poslovanje in za izvajanje načrtovanih investicij. Izvedena je bila postopna nabava opreme za investicijo rekonstrukcija II. faza Dobljar I. V letu 2012 je potekala tudi nabava električne energije za ČHE Avče in za HE nad 10 MW za potrebe lastne rabe SENG od HSE-ja. Na področju oskrbe ni bilo večjih težav.

Za polnitev zgornjega akumulacijskega bazena ČHE Avče je potreben nakup električne energije, ki je v letu 2012 znašal količinsko 251,2 GWh, kar pomeni 55% realizacijo letnega plana in vrednostno 8.104.366 €, kar pomeni 40% realizacijo letnega plana. Nižji obseg nakupa električne energije ima razloge predvsem v neobratovanju ČHE zaradi okvare rotorja generatorja v prvem kvartalu 2012.

Za nabavljeno električno energijo za ČHE Avče se obračunava trošarina. V letu 2012 je bila obračunana trošarina od kupljene električne energije za ČHE Avče v višini 765.518 €.

SENG je v letu 2012 začel kupovati električno energijo za potrebe lastne rabe SENG od HSE-ja. V letu 2012 je HSE fakturiral 62.370 EUR za prevzeto električno energijo iz HE nad 10 MW v višini 1.332.684 kWh za potrebe lastne rabe SENG. Od tega se je obračunala trošarina v višini 4.065 EUR in PUREE v višini 666 EUR.

2.7. NALOŽBE

V letu 2012 je bilo v naložbe vloženo 7.490.772 €, kar je 64% realizacija letnega plana.

PREGLED REALIZACIJE NALOŽB			
v €			
Opis	Leto 2012	Plan 2012	Index L12/P12
Novogradnje	0	1.100.000	0
Rekonstrukcije	6.570.246	8.481.941	77
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	182.020	410.000	44
Center vodenja	64.181	300.000	21
Projektna dokumentacija	0	100.000	0
Ostalo	674.326	1.259.000	54
Skupaj	7.490.772	11.650.941	64

NOVOGRADNJE

V letu 2012 so se pridobila skoraj vsa soglasja na Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja in na UE Tolmin je bila vložena vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja za mHE kneža.

Za Rekonstrukcijo železničarskega objekta ob ČHE Avče se je decembra 2012 na UE Nova Gorica vložilo vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja.

REKONSTRUKCIJE

V okviru rekonstrukcije hidromehanske opreme Podselo je bila v letu 2012 končana rekonstrukcija leve trodelne zapornice, izveden je bil strokovni tehnični pregled.

V okviru rekonstrukcije II. faza Doblar I se je v letu 2012 izvajala demontaža agregata 2, izveden je bil strokovni tehnični pregled, pričelo se je s pogodbenim poizkusnim obratovanjem agregata 2.

VLAGANJA V ZANESLJIVOST PROIZVODNJE

V letu 2012 se je izvajala zamenjava avtomatike lokalnega vodenja in krmiljenja v HE Hubelj in postavitve odzračevalne cevi na cevovodu ČHE Avče.

CENTER VODENJA

V okviru postavitve Centra vodenja so se v letu 2012 izvajale naslednje aktivnosti: video nadzor mHE, posodobitev komunikacijske opreme daljinskega vodenja in posodobitev opreme za daljinsko vodenje mHE.

PROJEKTNA DOKUMENTACIJA IN ŠTUDIJE

V letu 2012 nismo evidentirali projektne dokumentacije in študij, ki se izkazujejo kot investicija.

OSTALO

Ostala vlaganja zajemajo planirane nakupe oz. zamenjave opreme za vzdrževanje, obratovanje in delovanje spremljajočih poslovnih funkcij.

2.8. INFORMATIKA

V okviru zamenjav in posodobitev informacijskih sistemov oz. investicij na področju informatike smo v letu 2012 opravili z naslednjimi načrtovanimi investicijami:

- Uvedba visoke razpoložljivosti avtentikacijskega sistema RSA SecureID za dostop uporabnikov do rač. zmogljivosti od zunaj. Navedena namenska rešitev je namenjena zagotavljanju identitete uporabnika, ki ustvarja zaupanje in razširja avtentikacijo uporabnika iz posameznega varnostnega ukrepa na kontinuiran model zaupanja, ki je osnova, kako se identiteta uporablja in kaj lahko le-ta naredi.
- Implementacija produkta Cisco Secure ACS za centralno vodenje avtentikacije dostopa (politik dostopa), tako za dostop do omrežja in upravljanje naprav. Naveden produkt podpira oz. omogoča široko paleto scenarijev dostopa, vključno z brezžičnim omrežjem, 802.1x žično in oddaljeni dostop. Namenjen je obvladovanju varnostnih tveganj in tveganj nepooblaščenih dostopov do računalniških zmogljivosti.
- Uvedba produkta Juniper Junos za zagotavljanje SSL VPN povezljivosti, nadzora dostopa do omrežja in pospeševanje aplikacij za pooblaščen uporabnike prek enotnega združenega prehoda (Gateway). Namenjen je obvladovanju varnostnih tveganj in zagotavljanju varnega oddaljenega dostopa do rač. zmogljivosti v omrežju v usklajeni povezavi s produktom Cisco Secure ACS.
- Izvedba prehoda iz ti. »native« baze podatkov IS Dynamics Nav za podporo finančno računovodskega procesa na relacijsko bazo podatkov MS SQL.
- Razmejitev poslovnih in tehničnih računalniških storitev na novo zasnovanih navideznih strežniških gručah (ang. Clusters).
- Nadzorni svet je na podlagi dokumenta identifikacija investicijskega projekta Izvedba visoke razpoložljivosti vseh zagotovljenih računalniških storitev in ključnih podatkov, SENG maj 2012, pozitivnega mnenja službe informatike HSE d.o.o. v dopisu z dne 12. 4. 2012 ter na podlagi zapisnika sestanka Investicijska podpora načrtu investicij družbe SENG za leto 2012 z dne 7. 3. 2012 podal soglasje k pričetku investicije Izvedba in uvedba visoke razpoložljivosti vseh zagotovljenih računalniških storitev in ključnih podatkov s predvideno celotno vrednostjo investicije za dobo 2 let v višini 483.000,00 EUR v okviru investicijske planske postavke Zamenjava in posodobitev informacijskega sistema. Investicija je v fazi priprave razpisne dokumentacije, realizacija se prenaša v leto 2013.
- Razširitev brezžičnega omrežja na lokacijo Solkan in uvedba namenskega brezžičnega omrežja za »pametne telefone« z razširitvijo proti virusne zaščite na mobilne pametne naprave (TMMS).
- Implementacija protokola 802.1x v omejenem obsegu v omrežju SENG.

Realizacija investicij na področju informatike v višini 157.433 EUR je v letu 2012 zaostajala za planiranimi podatki, saj je bila dosežena 27% realizacija letnega plana. Ker so bili tekom leta 2012 sprejeti ukrepi za obvladovanje likvidnosti tudi na področju vlaganj v informatiko, je realizacija vlaganj v informatiko 79% planirane vrednosti z upoštevanjem ukrepov za obvladovanje likvidnosti. Izvedba vlaganj v informatiko je bila upočasnjena zaradi pozne potrditve poslovnega načrta družbe SENG in mnenja službe IT HSE. Dodatna tri mesečna zakasnitev pričetka izvajanja investicijskih projektov na področju informatike zaradi zahteve lastnika

po sodelovanju službe IT HSE pri nabavi opreme, zbiranju ponudb in posameznih fazah izvedbe le-teh ter odlašanja z imenovanjem predstavnika HSE, člana razpisne komisije pa je botrovala k prenosu izvedbe le-teh v poslovno leto 2013.

2.9. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Poslovanje v letu 2012

Poslovanje v letu 2012 je prikazano primerjalno s Poslovnim načrtom 2012 in z doseženimi rezultati v letu 2011 po Mednarodnih standardih računovodskega poročanja.

Prihodki

V letu 2012 je družba realizirala 42.854.161 € vseh prihodkov, ki so nižji od načrtovanih za 20% in so za 6% višji od realiziranih v letu 2011. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,9% delež, sledijo finančni prihodki z 0,1% deležem.

PRIHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2011

v €

Postavke	Leto 2012	Plan 2012	index L12/P12	Leto 2011	index L12/L11
Poslovni prihodki	42.817.235	53.470.256	80	40.278.275	106
Finančni prihodki	36.926	20.000	185	21.357	173
Skupaj	42.854.161	53.490.256	80	40.299.632	106

Poslovni prihodki so ustvarjeni v višini 42.817.235 € in so za 20% nižji od plana 2012 in za 6% višji od realiziranih leta 2011. Prihodki od prodaje električne energije predstavljajo največji delež med poslovnimi prihodki. V letu 2012 je družba realizirala 95% vseh prihodkov s proizvodnjo električne energije oziroma ustvarila je 40.642.115 € tega prihodka, ki je za 23% nižji od letnega plana zaradi nižje proizvodnje iz ČHE zaradi okvare na generatorju v prvem kvartalu 2012, od fakturirane realizacije v enakem obdobju lanskega leta pa je višji za 3%.

Manjši del poslovnih prihodkov sestavljajo drugi poslovni odhodki. Gre predvsem za prejete odškodnine, prihodke od najemnin, prihodke od odprodaje odpadnega materiala. Nastali so v višini 2.175.121 € in so višji od planiranih predvsem zaradi povračil stroškov pri zamenjavi rotorja v ČHE Avče s strani izvajalca, ki niso bili planirani in zaradi prejete odškodnine za LOT T/G ČHE Avče, ki tudi ni bila planirana.

Finančni prihodki so sestavljeni v glavnem iz prejetih obresti od vezanih denarnih sredstev. Nastali so v višini 36.926 €, od tega znašajo obresti od združevanja sredstev v skupini HSE (cash pooling) 36.048 €. Finančni prihodki so za 85% višji od plana in za 73% višji od realiziranih v letu 2011.

Odhodki

V letu 2012 je družba imela 34.782.947 € vseh odhodkov, ki so nižji od plana 2012 za 28% in so za 7% višji od odhodkov leta 2011. Odhodki so sestavljeni iz poslovnih odhodkov, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 94 % delež in finančnih odhodkov s 6% deležem.

ODHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2011

v €

Postavke	Leto 2012	Plan 2012	Index L12/P12	Leto 2011	Index L12/L11
Poslovni odhodki	32.758.367	45.719.011	72	30.302.698	108
Finančni odhodki	2.024.579	2.551.961	79	2.305.150	88
Skupaj	34.782.947	48.270.972	72	32.607.848	107

Poslovni odhodki znašajo 32.758.367 €, od tega znašajo stroški 32.685.849 € in prevrednotovalni poslovni odhodki 10.556 € in drugi poslovni odhodki 61.963 €. Poslovni odhodki so nižji od plana 2012 za 28% in so višji od realiziranih leta 2011 za 8%. Največji delež poslovnih odhodkov imajo stroški, ki so za 28% nižji od plana 2012 in za 9% višji od realiziranih leta 2011. Drugi poslovni odhodki v glavnem obsegajo odškodnine ribiškim družinam, ki so višje od planiranih in realiziranih v letu 2011.

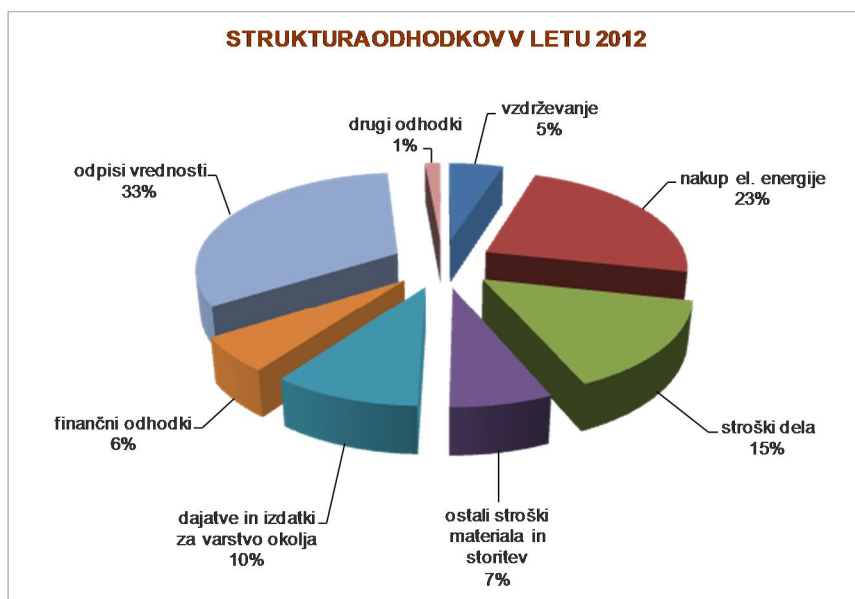
POSLOVNI ODHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2011

v €

Postavke	Leto 2012	Plan 2012	Index L12/P12	Leto 2011	Index L12/L11
Stroški materiala	8.646.368	20.816.500	42	7.650.967	113
Stroški storitev	3.597.022	4.271.040	84	2.947.286	122
Odpisi vrednosti	11.318.417	11.000.000	103	11.095.697	102
Rezervacije	261.475	176.000	149	82.523	317
Stroški dela	5.263.660	5.394.942	98	5.242.615	100
Drugi poslovni odhodki	3.671.425	4.060.529	90	3.283.609	112
Skupaj	32.758.367	45.719.011	72	30.302.698	108

Finančni odhodki v letu 2012 so nastali v višini 2.024.579 € in so za 21% nižji od letnega plana in za 12% nižji od realizacije leta 2011. Finančne odhodke v glavnem sestavljajo obresti od najetih posojil in odhodki zaradi slabitve delnic NLB. Slabitev delnic je bila izvedena na osnovi nižanja cene delnice iz 65,968 EUR/delnico na 26,54 EUR/delnico.

V strukturi odhodkov so največji odhodki odpisi vrednosti, nato sledi strošek nakupa električne energije, stroški dela in dajatve ter izdatki za varstvo okolja. Te štiri postavke zajemajo 81% vseh odhodkov.

Poslovni izid

Družba je poslovno leto 2012 zaključila z 8.071.215 € bruto dobička in 7.078.935 € čistega dobička.

Delež čistega dobička v celotnih prihodkih znaša 17%. Davek iz dobička znaša 1.010.483 €, odhodki iz naslova odloženega davka 18.203 €.

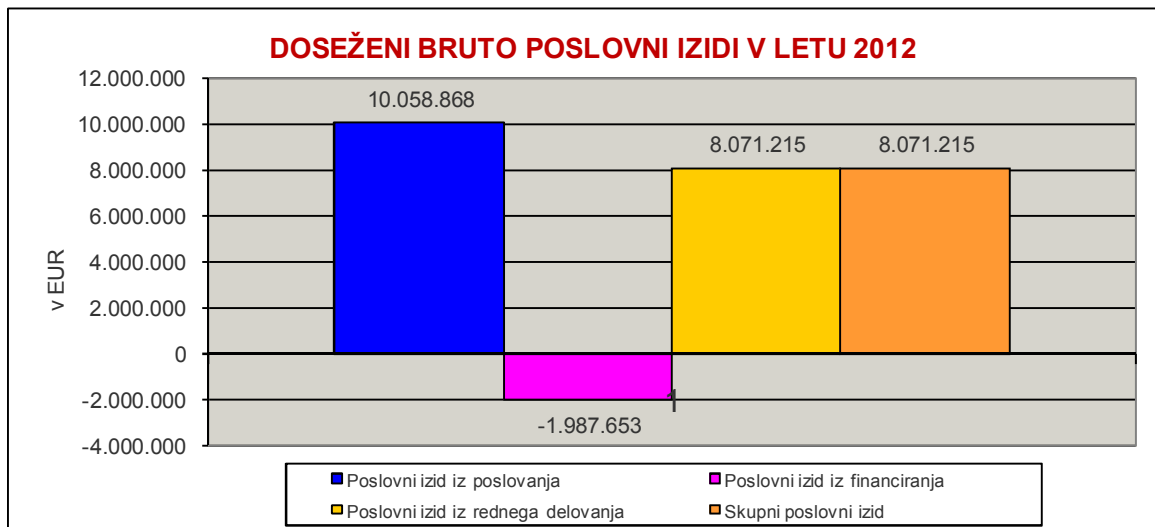
Celoten poslovni izid je za 2,8 mio EUR višji od letnega plana. Skupaj odhodki so za 13,5 mio EUR nižji od letnega plana. Skupaj prihodki so za 10,7 mio EUR nižji od letnega plana. Poslovni izid presega plan zaradi nižjih odhodkov od planiranih, neplaniranih prejetih odškodnin in zaradi upoštevanja investicijske olajšave pri izračunu davka od dohodka pravnih oseb.

Poslovni izid je višji od leta 2011 zaradi višjih prihodkov od električne energije, zaradi prejetih odškodnin in upoštevanja investicijske olajšave.

POSLOVNI IZID V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2011

v €

Postavke	Leto 2012	Plan 2012	Index L12/P12	Leto 2011	Index L12/L11
Poslovni izid iz poslovanja	10.058.868	7.751.245	130	9.975.577	101
Poslovni izid iz financiranja	-1.987.653	-2.531.961	79	-2.283.793	87
Poslovni izid iz rednega delovanja	8.071.215	5.219.284	155	7.691.784	105
Celotni poslovni izid obdobja	8.071.215	5.219.284	155	7.691.784	105
Davek iz dobička	1.010.483	1.043.857	97	1.554.662	65
Odloženi davki	-18.203		0	-25.146	72
Čisti poslovni izid obdobja	7.078.935	4.175.427	170	6.162.269	115

Glavne aktivnosti in realizirani cilji

V letu 2012 je bilo poslovanje družbe naravnano k uresničevanju ciljev in nalog, ki so bili zastavljeni v Poslovnem načrtu 2012. Večina planiranih ciljev je realiziranih. Poslovanje je pozitivno s preseženim načrtovanim čistim dobičkom. Stroški so pod planiranimi okviri. Zagotovljeno je bilo zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav ter realizirana visoka stopnja obratovalne pripravljenosti v HE. Konec leta 2012 se je v okviru rekonstrukcije II. faza Doblar I, Plave I začelo pogodbeno poskusno obratovanje agregata 2 v HE Doblar I.

Družba je vključena v skupino HSE, v krogu katere uspešno obvladuje vsa tveganja, ki jim je izpostavljena. Tekom leta 2012 so se upoštevali ukrepi za obvladovanje likvidnosti na področju investicij in stroškov.

Zagotavljanje plačilne sposobnosti

Marca 2012 sta bili črpani dve kratkoročni posojili in sicer v višini 3 mio EUR Deželna banka Slovenije in 5 mio EUR SKB. Obe posojili sta bili vrnjeni konec leta 2012. Marca 2012 je bilo vrnjeno kratkoročno posojilo HSE-ja v višini 6,8 mio EUR. Decembra 2012 je bilo najeto kratkoročno revolving posojilo v višini 5 mio EUR SKB, dejansko črpano pa je bilo v višini 4,6 mio EUR. S kratkoročnim zadolževanjem smo uravnavali potrebe po denarnih sredstvih za vzdrževanje likvidnosti.

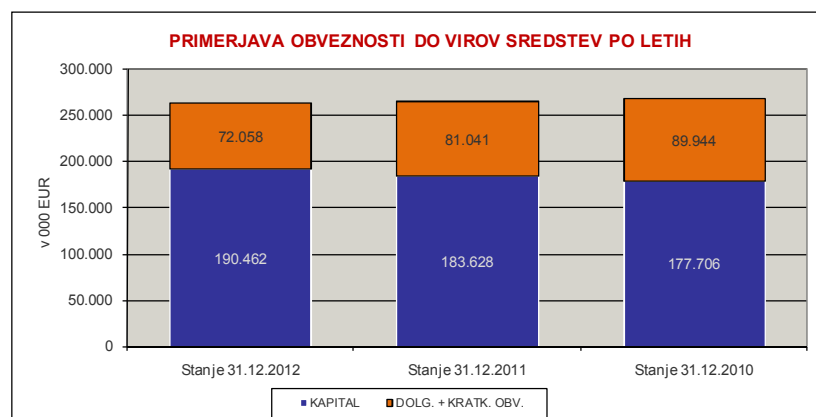
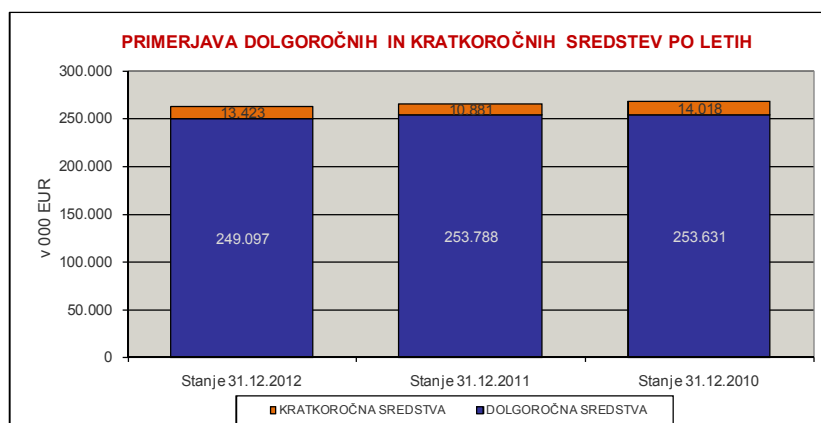
V letu 2012 družba ni imela težav s plačilno sposobnostjo, ker so bila pravočasno zagotovljena sredstva za poravnavanje tekočih obveznosti in izvedbo naložb. Plačilno sposobnost družbe smo v letu 2012 zagotavljali z načrtovanjem in spremljanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti, s črpanjem kratkoročnih posojil in s sodelovanjem v cash managementu skupine HSE skladno z »Internim navodilom družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi (Cash management) in za združevanje denarnih sredstev (Cash pooling) v skupini HSE«.

Zagotavljanje potrebnih finančnih virov

V letu 2012 smo zagotovili potrebne finančne vire za poslovanje in investiranje iz realiziranih tekočih prihodkov in s črpanjem kratkoročnih posojil ter s sodelovanjem v okviru skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi (»cash management«) in za združevanje denarnih sredstev (»cash pooling«) v skupini HSE. Za potrebe financiranja investicij se je začel postopek dolgoročne zadolžitve, ki se bo zaključil v letu 2013 zaradi finančne krize in slabe odzivnosti bank.

Kapitalska ustreznost

Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Knjigovodska vrednost vseh sredstev družbe po stanju konec leta 2012 znaša 262,5 mio EUR, vrednost lastniškega kapitala pa 190,5 mio EUR. Z lastniškim kapitalom je financiranih 72% vseh sredstev družbe. Vrednost kapitala se je v letu 2012 glede na leto 2011 povečala za 4%. Razmerje med dolgom in lastniškim kapitalom je 1: 2,64 v korist lastniškega kapitala. Struktura virov financiranja je ustrezna. Udeležba dolžniškega kapitala v financiranju sredstev družbe povečuje dobičkonosnost kapitala. V financiranju družbe je delež kratkoročnih virov nizek 6%, pretežno med viri financiranja prevladujejo dolgoročni viri.

Stanje zadolženosti

Konec leta 2012 je izkazano stanje vseh posojil v višini 64.043.750 €, od tega je stanje posojila EIB v višini 45.843.750 €, posojila NKBM v višini 13.600.000 € in kratkoročnega revolving posojila v višini 4.600.000 €. Stanje dolgoročnih posojil je v višini 59.443.750 €, stanje kratkoročnega posojila je v višini 4.600.000 €. Dolgoročna posojila imajo v strukturi vseh obveznosti 23% delež, vsa posojila skupaj pa 24% delež.

Dolgoročna posojila se obrestujejo po variabilni obrestni meri vezani na tri oziroma šest mesečni Euribor in so izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere. Zaradi obvladovanja obrestnega tveganja pred naraščanjem obrestnih mer in skladno s sprejeto »Izvedbeno politiko obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE« družba uporablja za varovanje obrestnega tveganja izvedene finančne instrumente zamenjave variabilne obrestne mere s fiksno (IRS). Na ta način se za določeno obdobje obresti po variabilni obrestni meri nadomeščene s fiksno obrestno mero. V celotnem izbranem obdobju so stroški obresti znani, fiksni in neodvisni od trenutnega gibanja tržne obrestne mere. Z obrestno zamenjavo se pojavi izpostavljenost padanju obrestnih mer, zato je sprejeta politika ščitenja v skupini HSE, da se obrestnemu tveganju izpostavi največ do 50% kreditnega portfelja.

Finančni instrumenti obrestne zamenjave IRS vplivajo na računovodske izkaze, saj jih je treba pripoznati v računovodskih izkazih. Ob nakupu IRS je njegova vrednost nič. Pri poznejšem vrednotenju (naslednji dan po pripoznanju pa do zapadlosti) pa pridobiva pošteno vrednost, ki je večja ali manjša od nič odvisno od trenutnega stanja obrestne krivulje. Računovodska obravnava IRS je odvisna od tega ali izpolnjuje pogoje za Hedge accounting (varovanje pred tveganjem): strategija varovanja, opredelitev varovane postavke, dokumentacija o varovanju, učinkovitost varovanja. Način pripoznavanja poštene vrednosti IRS v računovodskih izkazih je odvisen od učinkovitosti varovanja, ki se kaže v pobotanju poštene vrednosti instrumenta in poštene vrednosti varovane postavke v razponu -20% do +25%. Pri učinkovitem varovanju so spremembe poštene vrednosti pripoznane neposredno v kapitalu. Prejemki ali izdatki tekočega leta iz naslova IRS pa so pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Z namenom obvladovanja obrestnega tveganja je družba SENG d.o.o. konec meseca marca 2011 sklenila obrestne zamenjave za posojila v vrednosti 18,7 mio EUR za obdobje 5 let do marca 2016. Sklenjeni finančni instrumenti obrestnih zamenjav so preverjeni in opredeljeni kot učinkovito varovanje denarnega toka pred tveganjem, saj se popolnoma ujemajo ključni parametri varovane postavke (posojila) in instrumenta varovanja (IRS) ter se učinkovitost varovanja nahaja v razponu od 80% do 125%. Konec leta 2012 znaša vrednost varovanega posojila 16,5 mio EUR in predstavlja 27% dolgoročnih posojil.

Kazalniki družbe

Konec leta 2012 predstavlja kapital družbe 73% vsega kapitala in obveznosti.

Družba financira svoja sredstva 94% z dolgoročnimi viri in le 6% s kratkoročnimi viri.

Delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev med sredstvi družbe je 92%.

Dolgoročna sredstva družbe predstavljajo 95% vseh sredstev družbe.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi. Vrednost koeficienta konec leta 2012 znaša 0,79 kar pomeni, da je z lastniškim kapitalom financiranih 79% najbolj nelikvidnih sredstev. Razlog za povišanje koeficienta glede na konec leta 2011 je v povečanju kapitala.

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi (denarna sredstva) in kratkoročnimi obveznostmi. Kazalnih se je v primerjavi s stanjem konec leta 2011 znižal zaradi zmanjšanja denarnih sredstev.

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2012 znašala 0,77, kar pove, koliko kratkoročnih sredstev družba financira s kratkoročnimi obveznostmi.

Kratkoročni koeficient je konec leta 2012 znašal 0,80, kar kaže, v kolikšni meri kratkoročna sredstva zadostujejo za pokrivanje kratkoročnih obveznosti.

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je večji od 1, kar pomeni da so poslovni prihodki večji kot poslovni odhodki.

Družba je v letu 2012 ustvarila 4 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala.

KAZALNIKI

	Realizacija 31.12.2012	Plan 31.12.2012	Realizacija 31.12.2011	Re 2012 / Pn 2012	Re 2012 / Re 2011
STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	72,55	69,24	69,38	104,78	104,57
STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	93,59	93,80	92,61	99,77	101,05
STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	91,88	92,00	92,82	99,87	98,98
STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	94,75	95,12	95,77	99,61	98,94
KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	0,79	0,75	0,75	104,92	105,65
KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	0,00	0,03	0,04	15,30	10,36
KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	0,77	0,69	0,52	110,61	147,90
KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (KRATKOROČNI KOEF.)	0,80	0,77	0,56	103,64	143,29
KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	1,31	1,17	1,33	111,76	98,33
KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	0,04	0,02	0,03	167,13	110,96
KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	0,03	0,02	0,02	172,95	115,99
DODANA VREDNOST V €	26.640.944	24.146.187	26.313.889	110,33	101,24
DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA V €	203.366	181.550	200.869	112,02	101,24

2.10. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Pri poslovanju je družba izpostavljena različnim vrstam tveganja, katerih spoznavanje, spremljanje in obvladovanje postaja vse pomembnejše s ciljem zmanjševanja tveganja na najnižjo možno raven. V letu 2012 je družba nadaljevala z graditvijo sistema upravljanja s tveganji na področju celotne dejavnosti družbe, ki bo temeljilo na sistemu zgodnjega odkrivanja in opozarjanja, analize vplivnosti in posledic, nadzora in obvladovanja.

Specifičnost poslovanja družbe se odraža v izpostavljenosti predvsem naslednjim tveganjem:

TRŽNO TVEGANJE

Družba je izpostavljena tržnim tveganjem, ki izhajajo iz negotovega gibanja cen električne energije na trgih, na katerih je prisoten HSE d.o.o.. To tveganje se obvladuje na nivoju družbe HSE in skupine HSE, v katero je družba vključena.

KOLIČINSKO TVEGANJE:

Tveganje slabe hidrologije, ki se kaže v nedoseganju planirane proizvodnje zaradi nizkega vodostaja porečja ter posledično v nižjem prihodku, se obvladuje v okviru skupine HSE. Obvladovanje na dolgi rok je možno z graditvijo akumulacijskih HE na porečju reke Soče. Tveganje izpada agregata, ki je povezano z nedoseganjem planirane proizvodnje in prihodka, se obvladuje z rednimi in preventivnimi ukrepi v okviru tehnične funkcije.

Tveganje strojelomov, tveganje izgub zaradi naravnih nesreč: se kaže v izgubi proizvodnje električne energije zaradi obratovalne nepripravljenosti proizvodnih enot v času odpravljanja posledic strojelomov in naravnih nesreč in v stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov. Tveganje se obvladuje z zavarovanjem osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki, kot so strojelomi in naravne nesreče. Izguba proizvodnje ni zavarovana.

Tveganje pri obratovanju ČHE Avče:

- zaradi prenosnega omrežja in tržnih razmer vpliva na manjšo proizvodnjo električne energije in izpad prihodkov. Tveganje se obvladuje z opozarjanjem na nujnost rešitve DV problematike in dodatnim angažiranjem pri načrtovanju in obratovanju.
- ČHE je izpostavljena še vedno povečanim tveganjem za nepredvidene izpade do izvedbe vseh dogovorjenih ukrepov za povečanje robustnosti konstrukcije generatorja po havarijskih dogodkih, ki so se zgodili po zamenjavi rotorja generatorja konec leta 2011. Bistvena ukrep za povečanje robustnosti generatorja bo izveden pri prvem remontu agregata, ki je predviden enkrat v obdobju od 2016 do 2018.

TVEGANJE ZUNANJIH VPLIVOV

Tveganje zunanjih vplivov nastane v primeru izrednih dogodkov (visoke vode, potres, požar). Obvladuje se z ukrepi iz sprejetih navodil. V teh primerih se avtomatsko razglasi stanje pripravljenosti vseh služb v družbi v skladu z "Navodilom o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami" in "Načrtom zaščite in reševanja" z namenom pravočasnega odziva osebja SENG za izvedbo ustreznih ukrepov.

TVEGANJE PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki se kaže v primanjkljaju likvidnih sredstev za tekoče poravnavanje vseh sredstev in v nesposobnosti družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. S ukrepi za obvladovanje tveganja plačilne sposobnosti se zagotavlja optimalna plačilna sposobnost družbe. Eden izmed takih ukrepov je načrtovanje denarnih tokov na mesečni in letni ravni. Družba SENG je v okviru skupine HSE vključena v cash management oz. v upravljanje z denarnimi sredstvi. Cash management poteka v obliki zadolževanja med družbami v skupini. Osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v skupini. Cilj je optimizacija likvidnosti družb v skupini, saj se s tem dosejajo boljši pogoji zadolževanja in naložbenja denarnih sredstev. Cash management se izvaja v skladu s sprejetimi Internimi navodili družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi cash management in za združevanje denarnih sredstev cash pooling skupine HSE. Za zagotavljanje plačilne sposobnosti ima družba poleg lastnih sredstev odobrena tudi posojila pri bankah.

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje, da pogodbene obveznosti ne bodo v celoti poravnane ob njihovi zapadlosti. Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo. Sklenjena je letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev. Ostali kupci in poslovni partnerji so večinoma znani in imajo glede na izkušnje ugodno boniteto.

OBRETNOSTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje je tveganje rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. Družba ima dolgoročne kredite najete po variabilni obrestni meri Euribor. Obrestno tveganje je obvladovano na nivoju družbe in skupine, skladno z izvedbeno politiko obrestnega tveganja v skupini HSE. Določena je raven, do katere se zavaruje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje.

TVEGANJE NIŽANJA BONITETNIH OCEN SLOVENSKIM BANKAM

Tveganje padca bonitete garantov za najeta posojila je tveganje, da se banki garantu med izvajanjem garancijske in posojilne pogodbe zniža boniteta in ne ustreza več kriterijem iz posojilne pogodbe. To tveganje se je pojavilo pri posojilu EIB, pri katerem sta domači banki NLB in NKBM udeleženi kot garantki za posojilo EIB. Tveganje se obvladuje z iskanjem nadomestnega garanta.

KADROVSKO TVEGANJE

Kadrovsko tveganje zajema tveganje, povezano z upokojevanjem zaposlenih, fluktuacijo ključnih kadrov, odsotnostjo zaradi zdravstvenih omejitev, visoko starostno strukturo in izgubo intelektualnega kapitala. Kadrovska tveganja se obvladujejo s spodbujanjem stalnega izpopolnjevanja zaposlenih s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo. Pomembno je gojenje dobrih odnosov med zaposlenimi in graditev visoke organizacijske kulture. Fluktuacijo poskušamo preprečevati z dobrim vodenjem in komunikacijo z in med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativnih delovnih pogojev in okolja.

TVEGANJE INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Informacijska tveganja, ki jih obvladujemo v okolju družbe so povezana s tveganji posameznih procesov, ki so računalniško podprti. V informatiki smo osredotočeni na zagotavljanje kakovostne računalniške podprtosti oziroma minimiziranje negotovosti doseganja načrtovane razpoložljivosti računalniških storitev. Informacijska tveganja obvladujemo s sledečimi aktivnostmi:

- Za informatiko v družbi SENG je temeljna aktivnost za obvladovanje informacijskih tveganj redno vzdrževanje računalniške in omrežne infrastrukture, programske opreme in aplikacij informacijskih sistemov in s tem povezane posodobitve in nadgradnje le-teh. V poslovnem načrtu so predvidena zadostna finančna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in visoko razpoložljivo obratovanje zagotovljenih računalniških storitev. Istočasno se dolgoročno načrtuje potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja najpomembnejših tveganj.
- Razmejitev omrežja na tehnološki in poslovni del z nedvoumno jasno opredeljeno ločnico med računalniškimi storitvami, ki so podpora tehničnih in poslovnih procesov, je osnova učinkovite in varne računalniške podpore z agilnostjo in hitrostjo v prid hitrejšemu in učinkovitejšemu razvoju v družbi. Z večjimi možnostmi predvidevanja in s proaktivnejšim pristopom do uporabnikov računalniških storitev smo

zmanjšali tveganje nerazpoložljivosti le-teh, zagotovili povečanje njihove produktivnosti in izkoristka razvojnega potenciala povezanega z nenehno spreminjajočimi se poslovnimi zahtevami.

Z načrtovanimi investicijami v visoko razpoložljivost vseh zagotovljenih računalniških storitev in kritičnih podatkov, varnostno shranjevanje podatkov ter razširitvijo glavnega vozlišča tehničnega in poslovnega omrežja smo se namenili obvladovati opredeljena in prepoznana obratovalna tveganja. Z neizvedbo utemeljenih in opredeljenih že potrjenih investicij na področju računalništva in informatike se izpostavljamo tako informacijskim tveganjem kot tudi obratovalnim.

- Z nadaljnjo virtualizacijo vseh računalniških storitev, ki se izvajajo na platformi Intel smo povečali učinkovitost izrabe uporabljene računalniške infrastrukture, zagotovili enostavnejši razvoj in v omejenem obsegu povečali zanesljivost obratovanja zagotovljenih računalniških storitev. Hkrati smo poenotili upravljanje vseh navideznih (virtualnih) okolij.
- Z neizvedbo posodobitve in implementacije ustrezne načrtovane rešitve za varnostno shranjevanje vseh kritičnih podatkov se še naprej soočamo s tveganjem nerazpoložljivosti računalniških storitev in ne dovolj hitro obnovo le-teh.
- Varna in zanesljiva razširitev tehničnega dela omrežja za vse male HE z uporabo IPSec/VPN povezljivosti zagotavlja visoko razpoložljivost zagotovljenih računalniških storitev, računalniško komunikacijskih povezav in posledično zanesljivosti obratovanja malih HE
- Vpeljava SSL VPN povezljivosti, nadzora dostopa do omrežja od zunaj in pospeševanje aplikacij za pooblaščen uporabnike prek enotnega združenega prehoda, ki ne obremenjuje okolja, pripomore k povečanju varnosti in razpoložljivosti zagotovljenih računalniških storitev.

REGULATORNO TVEGANJE

Regulatorno tveganje izhaja iz sprememb zakonodaje ali tržnih pravil na trgih električne energije, s posledicami na poslovnem rezultatu družbe. Tveganje obvladujemo s spremljanjem sprememb zakonodaje in z nenehnim usposabljanjem, da se zagotovi pravilna uporaba predpisov.

TVEGANJE R&R

Podlago za načrtovanje in izvedbo naložbenih projektov predstavljajo Razvojni in Poslovni načrt družbe ter investicijska in projektna dokumentacija za posamezno naložbo. Za pravočasno izvajanje načrtovanih naložb je pomembno, da so vse posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe pripravljene in odobrene pravočasno, kar se zagotovi s postopki in načinom priprave investicijskih projektov in vodenja projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo v vseh fazah projekta. Za izvedbo posameznih projektov so imenovani odgovorni nosilci, ki so zadolženi za pravočasno pripravo investicijske dokumentacije in izvedbo postopkov oddaje del. Potrebno je tudi pravočasno zagotavljanje finančnih virov. Status naložbenih projektov se spremlja na nivoju razvojnih kolegijev. Naložbeni plan se usklajuje v fazi priprave Razvojnih in Poslovnih načrtov družb ter na strateški konferenci skupine HSE.

Družba je vključena v skupino HSE, v sklopu katere se obvladujejo določena zgoraj navedena tveganja. S povezavo v skupini HSE je izpostavljenost tveganjem nizka.

2.11. KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

Ključna načela Soških elektrarn pri komuniciranju tako z notranjo kot z zunanjo javnostjo so odprtost, hitra odzivnost in prilagajanje potrebam posameznih javnosti, na primer mladim ali strokovni javnosti. Cilj komuniciranja je namreč dosežen, ko ga naslovnik razume in v skladu z njim tudi deluje. Prav zato namenjamo vsem komunikacijskim procesom veliko pozornosti, saj le tako lahko ohranjamo korektne odnose znotraj družbe in tudi s širšim okoljem.

Visoko prioriteto imajo v našem podjetju zaposleni, ki morajo biti vedno prvi obveščeni o vseh ključnih dogodkih v podjetju. Tako smo v letu 2012 izdali tri številke internega časopisa Dinamike energije, ki je namenjen zaposlenim v Soških elektrarnah in našim nekdanjim sodelavcem. Zaposleni lahko novice o podjetju spremljajo prek spletne strani www.seng.si, ki je redno ažurirana, z dogajanjem v energetiki pa se seznanjamo prek revij Energija (interno glasilo skupine HSE) in Naš stik (revija slovenskega elektrogospodarstva). V omenjenih revijah aktivno sodelujemo v uredniških odborih in z rednim objavljanjem prispevkov o našem podjetju. V podjetju potekajo aktivnosti za posodobitev internega portala, ki naj bi začel v letu 2013. Naši zaposleni se vsako leto odzovejo na različne humanitarne pobude in sodelujejo pri različnih dobrodelnih akcijah. Del srečanj zaposlenih poteka prek športnega društva, sindikatov in sveta delavcev.

V Soških elektrarnah Nova Gorica proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vira in smo zato neposredno povezani z naravo in njenimi zakonitostmi. Odgovornost do narave in okolja ter spoštovanje narave in vseh njenih deležnikov so prisotni na vseh področjih delovanja, tudi pri komuniciranju z različnimi javnostmi. V procesu prenove in posodobitve so brošure elektrarn. Tako smo v letu 2012 popolnoma prenovili (slikovno in vsebinsko) brošuro o črpalni hidroelektrarni in postavili nove predstavitvene table h akumulacijskem jezeru na Kanalskem Vrhu in k ČHE Avče. Začeli smo s pripravami brošure za male hidroelektrarne, kar je del komunikacijskih priprav na predlog umestitve novih elektroenergetskih objektov. H komunikacijskim pripravam na nove projekte spada priprava filma o večnamenski izrabi hidroenergetskih objektov. Na to temo kontinuirano spremljamo dogajanje v lokalni skupnosti na porečju Soče. Prav tako smo sodelovali pri pripravi TV oddaje Vodni krog, sodelovali smo pri izdelavi poljudnoznanstvene oddaje/filma o Koritnici in o Učji, ki sta na ogled na www.rtvlo.si in sta bili del rednega programa javne radio televizije. Skladno s potrebami po obveščenosti javnosti in skladno s poslovnimi cilji smo v letu 2012 posredovali tri sporočila za javnost: o ponovnem zagonu ČHE Avče v maju, o stoletnih vodah na porečju Soče v novembru in o letošnji donaciji Splošni bolnišnici Nova Gorica. Odgovarjali smo na številna novinarska vprašanja in objavili PR besedila v različnih tiskanih medijih. Tako v okviru zunanje komunikacije skrbimo za načrtovano in pregledno komunikacijo za vzpostavitev kakovostnih in dolgoročnih odnosov z lokalno, strokovno javnostjo, s splošno javnostjo in predstavniki medijev.

2.12. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Poglavitni cilj družbe je zagotovitev zanesljivega obratovanja vseh naprav ob stalni racionalizaciji poslovanja in obvladovanju stroškov na način, ki dviguje konkurenčnost in zagotavlja visok nivo obratovalne sposobnosti.

V nadaljnjem razvoju družbe so načrtovani novi razvojni projekti v širitev zmogljivosti in v obnovo obstoječih elektrarn na porečju Soče. Pomembno je tudi sodelovanje pri gradnji hidroelektrarn na spodnji Savi, ki je začeto in bo trajalo do konca izgradnje celotne verige, predvidoma do leta 2018.

V pripravi so razvojne študije za bodoče hidroenergetske objekte HE Učja, pitno vodo za širše območje Bovca iz mHE Možnica II, HE Zadlaščica II in verigo HE na Idrijci, ki bodo prispevale k proizvodnji električne energije

iz za sedaj najbolj ekonomičnega obnovljivega vira. Na področju obnovljivih virov energije je razvoj usmerjen še v iskanje lokacij za postavitev vetrnih in fotovoltaičnih elektrarn.

Družba intenzivno sodeluje v postopkih priprave in sprejemanja vseh pomembnih razvojnih dokumentov države in HSE.

Na področju obratovanja bo družba delovala v smeri optimizacije verige in obratovanja ČHE Avče ter na izpopolnjevanju napovedi dotoka. Omejitev, na katero nimamo neposrednega vpliva, ostaja daljnovodno omrežje, ki je v domeni podjetja Eles d. o. o..

Na področju vzdrževanja bo družba skušala izpolniti zastavljene strateške cilje. Nadgradnja informacijske podpore pri vzdrževanju omogoča zajemanje, obdelavo in analizo vseh pomembnih podatkov in informacij o dogajanju, stanju in trendih na napravah in postrojih, potrebnih za načrtovanje vzdrževanja.

2.13. NAČRTI ZA PRIHODNOST

Razvojni projekti družbe so usmerjeni v izgradnjo obnovljivih virov energije in povečanju deleža te energije, kar je tudi prioriteta v strategiji energetike. Med večje načrte v prihodnosti spadajo rekonstrukcija II. faza HE Doblar I in HE Plave I, izgradnja HE Učja, HE Kneža, HE Možnica, HE Zadlaščica II, vetrne elektrarne Avče in fotovoltaičnih elektrarn.

Rekonstrukcija II. faza HE Doblar I, Plave I

Naprave v HE Doblar I so po 70 letih obratovanja iztrošene, zato načrtujemo celovito rekonstrukcijo vseh treh agregatov z zamenjavo vse turbinske in generatorske opreme vključno z blok transformatorji. Rekonstrukcija poteka od leta 2009 do leta 2013. Rekonstrukcija se bo izvajala agregat po agregatu.

V HE Plave I je bila izvedena delna rekonstrukcija agregatov (zamenjava turbin) v letih 1996 do 2000 ter izvršena avtomatizacija z daljinskim vodenjem. Preostane še zamenjava generatorjev in zamenjava mrežnega transformatorja. Rekonstrukcija se bo izvajala po zaključku rekonstrukcije HE Doblar I v letih 2014 do 2016.

HE Učja

HE Učja je nova elektrarna, ki bi se gradila od leta 2015 do leta 2018. Izkoriščala bo celoten razpoložljiv hidropotencial reke Učje, ki se pri vasi Žaga zliva v reko Sočo. Proizvedena energija bo vršna. Elektrarna bo imela zadrževalni bazen, pregradni objekt, dovodni sistem, strojnico z enim agregatom inštalirane moči cca. 34 MW in z letno proizvodnjo 31 GWh.

HE Kneža

HE Kneža je prva naslednja nova elektrarna, ki se bo gradila v letih 2013 in 2014. HE Kneža bo izkoriščala še preostali razpoložljiv hidropotencial reke Kneže in sicer na odseku med kotama 403,20 m in 329,50 m v rečni strugi. Predviden koncept je pretočnega tipa, brez možnosti akumuliranja vode. Lokacija zajetja je predvidena nad sotočjem Lipovščica in Kneže. Predvidena varianta izkorišča bruto padec cca. 73,7 m. Strojnična zgradba

je predvidena na levem bregu reke Kneže, v območju sotočja Kneže in Liščaka, nad vasjo Kneža. Priključek na električno omrežje bo izveden na obstoječi DV, ki poteka po dolini Kneže. Načrtovana je instalirana moč 850 kW in proizvodnja 3,3 GWh. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 3,3 mio €. V letu 2012 so se intenzivno vodile aktivnosti za pridobitev vodnega dovoljenja in postopek pridobitve gradbenega dovoljenja.

HE Možnica in pitna voda

Projekt je primer združevanja interesov lokalne skupnosti in energetske dejavnosti. Obravnava zasnovo novega vodovodnega sistema, ki bi zagotavljal pitno vodo in požarno vodo naselju Bovec in vasi Čezsoča ter istočasno izrabo hidroenergetskega potenciala vodotoka Možnica za pridobivanje električne energije.

Glede na morfološke, hidrološke, geološke ter ostale pogoje prostora in okolja se bodo izdelale variante za izgradnjo vodovodnega sistema Bovec in hidroelektrarne, ki se bodo ekonomsko ovrednotile. Predvidena lokacija hidroelektrarne bo upoštevala obstoječe visokonapetostno omrežje in pogoje priključitve. Možna je hidroenergetska izraba v obliki mHE z inštaliranim pretokom do 1,0 m³ in močjo cca. 1 MW. Predviden čas gradnje je v letih 2018 do 2020.

Vetrna elektrarna Avče

Izraba energije vetra v energetske namene postaja v Evropi in v svetu vedno bolj pomembna. Izkoriščanje vetrne energije pomeni pomemben korak pri doseganju ciljev na področju obnovljivih virov energije.

Ena od možnih lokacij za postavitev vetrne elektrarne je na vzpetini nad vasjo Avče, neposredno okoli akumulacijskega bazena črpalne hidroelektrarne Avče, kjer so bile izvedene meritve vetrnega potenciala. V izdelavi je idejna zasnova postavitve vetrnih elektrarn.

Postavitev fotovoltaičnih elektrarn (FVE) na območju zgornjega bazena ČHE Avče na Kanalskem vrhu

Po ogledih, meritvah, izračunih in preliminarni študiji (v teku je izdelava idejnega projekta) smo ugotovili, da je lokacija zgornjega bazena ČHE Avče zelo primerna za postavitev fotovoltaičnih elektrarn.

Glede na količino obsevanosti s soncem, ki je precej nad povprečjem v Sloveniji, lahko področje okoli zgornjega bazena ČHE Avče uvrstimo v zgornjih deset procentov zemljišč v Sloveniji, ki so primerna za postavitev FVE.

HE Zadlaščica II

Na vodotoku Zadlaščica je na odseku med kotama 330.00 m n.m in 210.00 m n.m možno zgraditi nov hidroenergetski objekt z instalirano močjo cca. 5 MW in z ocenjeno letno proizvodnjo cca. 18 GWh. V prihodnosti se bo izdelalo študijo variant možne energetske izrabe.

2.14. POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

Družba nima pomembnih poslovnih dogodkov po zaključku obračunskega obdobja.

3. POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

3.1. ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

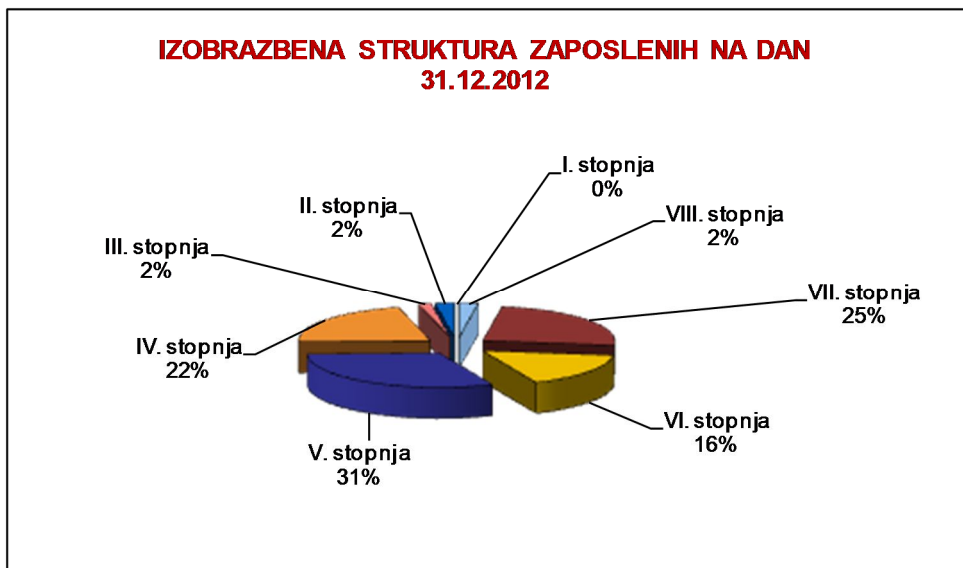
Kadrovska politika

V letu 2012 smo na področju kadrovanja izpeljali postopke za sklenitev petih novih delovnih razmerji. Novo zaposleni delavci so sklenili delovna razmerja za določen čas in sicer za obdobje enega leta in šestih mesecev. Med njimi so bili štirje pripravniki, dva z sedmo stopnjo izobrazbe in dva z peto stopnjo izobrazbe. Enega zaposlenega smo zaposlili za nedoločen čas. Vsi novo zaposleni so nadomestilo zaposlenih, ki so odšli v pokoj. V letu 2012 se je upokojilo šest zaposlenih, en zaposlen pa je prekinil delovno razmerje.

Trem zaposlenim, katerim je pretekla pogodba za določen čas in so se izkazali na področjih oz. nalogah, za katere so se uvajali, smo ponudili v podpis pogodbo za nedoločen čas. V letu 2012 so uspešno zaključili pripravništvo trije pripravniki.

Na dan 31.12.2012 je bilo v družbi zaposlenih 129 zaposlenih, kar je za štiri manj kot je bilo predvideno v planu za leto 2012. Stanje zaposlenih konec leta 2012 ne odraža števila zaposlenih tekom celega leta. Zaradi daljših odpovednih rokov pri bivših delodajalcih kot smo sprva predvidevali, nam do konca leta 2012 ni uspelo nadomestiti odhodov v pokoj. Na prvi delovni dan leta 2013 smo zaposlili dva zaposlena kot nadomestilo odhodov v pokoj v letu 2012. Tekom prvega kvartala 2013 se bo izvedla še zaposlitev dveh ljudi.

Povprečno število zaposlenih v letu 2012 je bilo 131.

Izobraževanje

Zaposleni so bili vključeni v razna usposabljanja, ki so se nanašala na pridobivanja znanj iz področja nove zakonodaje, področja varstva pri delu in nadgraditvi znanj na posameznih delovnih mestih. Za večino upravljavcev HE in elektro vzdrževalcev so bila izvedena izobraževanja za obnovev elektroenergetskih izpitov.

Vsi kandidati so izpite uspešno opravili. Izvedeni so bili izpiti iz delovnega mesta ter iz varstva in zdravja pri delu za zaposlene, ki so se usposabljali za samostojno prevzemanje nalog delovnega mesta. Vzporedno s tem smo izvajali delovno prakso študentov in dijakov.

Študij ob delu

V letu 2012 so se nadaljevala izobraževanja ob delu za pridobitev višje stopnje izobrazbe. En zaposlen je bil vključen v program izobraževanja elektrotehnik energetik in en zaposlen v program strojni tehnik. Poleg tega so se za pridobitev naziva inženir elektroenergetike izobraževali trije zaposleni (VI. stopnja) in eden je študij uspešno zaključil. V letu 2012 se je nadaljevalo tudi izobraževanje enega zaposlenega za pridobitev naziva doktor znanosti. Študij le tega se sofinancira iz evropskih sredstev, ki smo jih pridobili na javnem razpisu za sofinanciranje mladega raziskovalca iz gospodarstva v letu 2011. V družbi se trudimo in spodbujamo zaposlene pri vključevanju v formalna izobraževanja in jim tudi povrnemo stroške šolanja v skladu z pogodbo o izobraževanju.

Štipendiranje

V letu 2012 smo štipendirali predvsem študente, ki se izobražujejo za pridobitev VII. stopnje izobrazbe in enega za pridobitev V. stopnje izobrazbe. Štipendije smo podelili dijakom in študentom, ki se izobražujejo za poklice, ki so opredeljeni v Aktu o sistemizaciji delovnih mest.

3.2. ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Ekologija in okolje

Voda je vir življenja, s pomočjo človekovega znanja je lahko tudi obnovljivi vir električne energije. Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Zato sta odgovornosti do narave in okolja ter spoštovanje narave prisotna na vseh področjih delovanja.

Električni energiji se danes zaradi civilizacijskega napredka ne moremo in ne želimo več odreči. Zato skrbimo, da njeno pridobivanje kar najmanj obremenjuje okolje. Svoj posluh za okolje družba kaže z odgovornim izkoriščanjem vodne moči reke Soče in njenih pritokov ter z:

- uresničevanjem svoje okoljske politike,
- doslednim spoštovanjem ekološko sprejemljivega pretoka,
- monitoringom okoljskih parametrov,
- rednim vzdrževanjem akumulacijskih bazenov (odstranjevanje plavja in naplavin),
- sonaravnim urejanjem vodne infrastrukture in

- načrtom zaščite in reševanja v primeru vodnega vala skrbimo za minimiziranje vplivov pridobivanja električne energije na okolje ter ščitimo prebivalce ob vodi pred poplavami.

Vsako leto pripravljamo Poročilo o okoljskem pregledu, ki podaja pregled aktivnosti pri ravnanju z okoljem, uresničevanju okoljskih programov ter doseganju ciljev, stanje izpolnjevanja zakonodajnih zahtev pri ravnanju z okoljem, rezultate obravnave okoljskih pobud, pregled izrednih dogodkov ter predlog ukrepov in izboljšav za naslednje obdobje.

3.3. ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Okoljski projekti

Eden največjih izzivov človeštva v tem stoletju je zagotoviti sonaraven, trajen in uravnotežen razvoj, saj potreb sedanje ter prihodnjih generacij ne bo mogoče zadovoljiti brez spoštovanja naravnega sistema in socialnih ter okoljskih vrednot. Zavedamo se, da smo del okolja, ki ga skupaj s prebivalci vsak dan spreminjamo, bogatimo, prilagajamo, ob tem pa s poslušom za naravo ohranjamo krajino in življenje v njej v kar najbolj naravni obliki. V največji meri se trudimo, da s svojim delovanjem in dobrim zgledom prispevamo k razvoju širše družbene skupnosti. Vse objekte nadgrajujemo in načrtujemo v tesnem sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in prebivalci ter tako prispevamo k razvoju okolja, kakršnega so izbrali prebivalci.

V ospredju je večnamenska izraba vseh hidroenergetskih objektov, seveda skladno z željami in potrebami okolja. Skrbimo tudi za poplavno varnost in odstranjevanje naplavin, akumuliranje vode za sušna obdobja, za razvoj turizma ponujamo ustrezne objekte, za ohranjanje kulturne dediščine, omogočamo vodooskrbo prebivalstva, podpiramo športno dejavnost in številna druga področja, ki so jih ljudje ob Soči in pritokih ocenili za pomembna. Tako ne proizvajamo zgolj električne energije, ampak tesno sodelujemo z občinami, krajevnimi skupnostmi, ribiškimi družinami, lokalnimi turističnimi društvi, športnimi organizacijami in muzeji. Hidroelektrarne nudijo krajem in ljudem ob Soči priložnosti za razvoj. Skrb za lokalno skupnost izkazujemo tudi s plačevanjem predpisanih dajatev za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah, državi in občinam. V primeru, da občine izvajajo določene projekte, je ta delež v korist občin lahko še višji.

Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

SENG d.o.o. se dejavno vključuje in bo tudi v prihodnje sodeloval pri sponzorskih in donatorskih dejavnostih Skupine HSE.

Soške elektrarne podpira dejavnosti ob in na vodi. Tako je tradicionalni sponzor Kajak kluba Soške elektrarne. Kajakaši naš glas ponesejo daleč v svet in sporočajo našo zavezo Soči in ljudem ob njej o odgovornem ravnanju z okoljem. Poleg Kajak kluba smo sponzorirali tudi druga društva (športna, turistična, fotografska, folklorna ...), klube (košarkarski, foto ...) ter lokalne agencije.

V 2012 smo se odpovedali nakupu novoletnih čestitk in daril ter sredstva namenili Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca iz Šempetra pri Gorici. Odzvali smo se na njihova prizadevanja po posodobitvi opreme. Z donacijami

smo podprli tudi številna društva (invalidov, športna, turistična ...) klube, sindikate, osnovne šole in vrtce, RK, Unicef in druge.

SENG d.o.o. se je tudi v letu 2012 pridružil vseslovenski akciji zbiranja »starega papirja za novo upanje«, ki je potekala v novembru 2012, ter tako pripomogla Humanitarnemu društvu Adra Slovenija zbrati denar za šolske sklade tistih šol, ki jih obiskuje največ otrok iz socialno ogroženih družin, in za počitnice otrok iz socialno ogroženih družin, v katerih je vladalo nasilje, otrok iz materinskih domov, varnih hiš in mladinskih domov.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1. REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe SENG d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. (v nadaljevanju 'Družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2012, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen poslovodstva kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

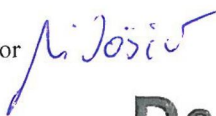
Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe SENG d.o.o. na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

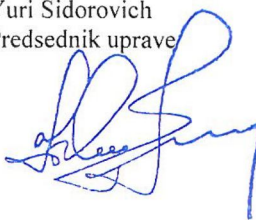
Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Kristian Milošič
Pooblaščen revizor

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Ljubljana, 27. Maj 2013

4.2. IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Soških elektrarn Nova Gorica d.o.o..

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost posloводства pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in računovodske ocene so razumne in preudarne ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji.

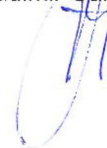
Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje morebitnih zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2012, sprejela dne 27.5.2013.

Nova Gorica, 27.5.2013

Direktor
Vladimir Gabrijelčič

4.3. UVODNA POJASNILA

Na podlagi sklepa skupščine lastnika družbe SENG d.o.o. z dne 20.8.2010 družba od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4. IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo	31. december 2012	31. december 2011
	SREDSTVA		262.520.196	264.669.299
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		249.097.373	253.788.181
I.	Neopredmetena sredstva	1	400.667	434.633
II.	Nepremičnine, naprave in oprema	2	240.793.112	245.235.156
IV.	Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	9.066	9.066
V.	Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	7.531.182	7.784.265
1.	<i>Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		7.531.182	7.784.265
VI.	Dolgoročne poslovne terjatve		0	1.990
VII.	Druga dolgoročna sredstva	5	2.386	2.529
VIII.	Odložene terjatve za davek	6	360.960	320.542
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		13.422.823	10.881.118
II.	Zaloge	7	4.960	4.531
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	8	12.838.864	9.297.547
V.	Terjatve za odmerjeni davek	9	415.742	650.609
VI.	Druga kratkoročna sredstva	10	87.923	83.865
VII.	Denar in denarni ustrezniki	11	75.334	844.566
	KAPITAL IN OBVEZNOSTI		262.520.196	264.669.299
A.	KAPITAL	12	190.461.792	183.627.871
I.	Vpoklicani kapital		137.894.036	137.894.036
III.	Rezerve iz dobička		49.904.649	43.284.047
IV.	Rezerva za pošteno vrednost		(876.361)	(631.346)
V.	Zadržani poslovni izid		3.539.468	3.081.134
B.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		55.221.111	61.484.273
I.	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13	1.015.140	1.027.429
II.	Druge rezervacije	14	133.524	
III.	Druge dolgoročne obveznosti	15	25.382	24.705
IV.	Dolgoročne finančne obveznosti	16	54.044.865	60.430.745
VI.	Odložene obveznosti za davek	17	2.200	1.394
C.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		16.837.293	19.557.155
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	18	11.336.069	15.801.477
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	19	5.236.935	3.243.349
V.	Druge kratkoročne obveznosti	20	264.289	512.329

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo	2012	2011
1.	Čisti prihodki od prodaje	21	41.227.632	40.163.213
4.	Drugi poslovni prihodki	22	1.589.603	115.062
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		42.817.235	40.278.275
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	23	12.243.391	10.598.254
6.	Stroški dela	24	5.263.660	5.242.615
7.	Odpisi vrednosti	25	11.318.417	11.095.697
8.	Drugi poslovni odhodki	26	3.932.900	3.366.132
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		10.058.867	9.975.577
9.	Finančni prihodki	27	36.926	21.357
10.	Finančni odhodki	28	2.024.579	2.305.150
	FINANČNI IZID		-1.987.653	-2.283.793
	POSLOVNI IZID PRED DAVKI		8.071.215	7.691.784
11.	Obračunani davek	29	1.010.483	1.554.662
12.	Odloženi davki		-18.203	-25.146
	DAVEK		992.280	1.529.515
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		7.078.935	6.162.269

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.6. IZKAZ (DRUGEGA) VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

Zap. št.	Postavka	2012	2011
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	7.078.935	6.162.269
17.	Neto dobiček (izguba) za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	6.489	-7.203
18.	Neto učinkovitosti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	-251.504	-233.208
19.	CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA	6.833.920	5.921.857

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.7. IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

Zap. št.	Postavka	2012	2011
A.	Denarni tokovi iz poslovanja		
a)	Postavke izkaza poslovnega izida	19.334.075	18.939.131
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	41.188.968	40.256.091
	Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(21.439.951)	(19.111.689)
	Davek iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(414.942)	(2.205.271)
b)	Spremembe poslovnih postavk Izkaza finančnega izida	704.727	828.786
	Začetne manj končne poslovne terjatve	(2.808.144)	8.473.281
	Začetne manj končne zaloge	(428)	3.581
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	3.513.299	(7.620.196)
	Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije		(27.880)
c)	Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	20.038.802	19.767.917
B.	Denarni tokovi iz naložbenja		
a)	Prejemki pri naložbenju	231.467	123.998
	Prejemki za obresti	36.500	21.880
	Prejemki za dividende in deleže v dobičku drugih	879	0
	Prejemki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	194.088	19.058
	Prejemki pri danih kratkoročnih posojilih		83.060
b)	Izdatki pri naložbenju	(8.318.293)	(14.626.698)
	Izdatki pri neopredmetenih sredstvih (vključno s predujmi)	(35.308)	(239.213)
	Izdatki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	(8.114.985)	(13.563.021)
	Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih		(83.060)
	Izdatki pri drugih dolgoročnih naložbah	(168.000)	(741.403)
	Izdatki pri drugih kratkoročnih naložbah		
c)	Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	(8.086.826)	(14.502.700)
C.	Denarni tokovi iz financiranja		
a)	Prejemki pri financiranju	12.600.000	17.600.000
	Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	12.600.000	17.600.000
b)	Izdatki pri financiranju	(25.321.208)	(24.070.871)
	Izdatki za obresti prejetih posojil	(1.719.546)	(2.140.047)
	Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil	(8.801.662)	(11.130.824)
	Izdatki iz prejetih kratkoročnih posojil	(14.800.000)	(10.800.000)
c)	Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	(12.721.208)	(6.470.871)
D.	Denarna sredstva in denarni ustrezniki na začetku obdobja	844.566	2.050.220
	Povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	(769.232)	(1.205.654)
E.	Denarna sredstva in denarni ustrezniki na koncu obdobja	75.334	844.566

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.8. IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

v EUR

Zap. št.	Postavka	Vpoklicani kapital		Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička						Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		SKUPAJ
		Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne lastne delnice	Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		
A.2.	Stanje 1.1.2011	137.894.036	0	0	13.789.404	0	0	0	0	11.930.678	(390.935)	14.482.832	0	177.706.015
B.1.	Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(240.411)	0	6.162.269	5.921.858
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta												6.162.269	6.162.269
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu										(240.411)			625.797
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	17.563.966	0	(14.482.832)	(3.081.134)	(0)
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala									17.563.966		(14.482.832)	(3.081.134)	(0)
C.	Stanje 31.12.2011	137.894.036	0	0	13.789.404	0	0	0	0	29.494.644	(631.346)	(0)	3.081.134	183.627.872
A.1.	Stanje 1.1.2012	137.894.036	0	0	13.789.404	0	0	0	0	29.494.644	(631.346)	3.081.134	0	183.627.872
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(245.015)	0	7.078.935	6.833.920
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta												7.078.935	7.078.935
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu										(245.015)			(245.015)
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	6.620.601	0	(3.081.134)	(3.539.467)	0
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala									3.081.134		(3.081.134)	0	0
b)	Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora									3.539.467			(3.539.467)	0
	Stanje 31.12.2012	137.894.036	0	0	13.789.404	0	0	0	0	36.115.245	(876.361)	0	3.539.468	190.461.792
	BILANČNI DOBIČEK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.539.468	3.539.468

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.9. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM (leto 2012)

Poročajoča družba

SENG d.o.o. (v nadaljevanju "družba") je družba registrirana s sedežem v Sloveniji, na naslovu Erjavčeva ulica 20, 5000 Nova Gorica. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za poslovno leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2012.

Skupinske računovodske izkaze za družbe v skupini HSE d.o.o. sestavlja družba HSE d.o.o.. Skupinsko Letno poročilo za skupino HSE se nahaja na sedežu družbe HSE d.o.o. Koprška 92, Ljubljana.

Družba ob visoki profesionalnosti opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah, ki je glavna tržna dejavnost družbe.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodski izkazov na dan 31.12.2012 je družba SENG d.o.o. upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU);
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb;
- Pravilnik o izvajanju Zakona o dohodku pravnih oseb in
- Pravilnik o računovodstvu družbe SENG d.o.o..

Trenutno veljavni standardi in pojasnila

V trenutnem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde in sprejela EU:

- Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja« - Prenosi finančnih sredstev, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2011 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2011 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah družbe.

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila, ki jih je sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje),
- MSRP 11 »Skupne ureditve«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje),
- MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje),
- MSRP 13 »Merjenje poštenih vrednosti«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali kasneje),
- MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali kasneje),
- Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP« - Visoka hiperinflacija in odstranitev dogovorjenih datumov za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja« - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov« – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. julija 2012 ali pozneje),
- Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička« - Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2013 ali pozneje).
- Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev« - Izboljšave obračunavanja po zaposlitvenih zasluzkov, ki ga je EU sprejela 5. junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev« - Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje),
- OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali kasneje).

Družba se je odločila, da ne bo sprejela teh standardov, popravkov in pojasnil, preden stopijo v veljavo. Družba pričakuje, da sprejetje teh standardov, popravkov in pojasnil ne bo imelo bistvenega vpliva na računovodske izkaze družbe v obdobju začetne uporabe.

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan 27.5.2013 niso bili potrjeni za uporabo:

- MSRP 9 »Finančni instrumenti« (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2015 ali kasneje),
- Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP« - Vladna posojila (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- Spremembe MSRP 9 »Finančni instrumenti« in MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja« – Obvezni datum uveljavitve in razkritja prehodov,
- Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« - Napotki za prehod (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2013 ali pozneje),
- Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 »Ločeni računovodski izkazi« - Naložbena podjetja (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2014 ali pozneje),
- Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (2012)«, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 17. maja 2012 (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti v skladu z zahtevami MRS 39: »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje« ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvirmih vrednosti bilančnih postavk, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po pošteni vrednosti:

- izpeljani finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev,
- oceni poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev,
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov,
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev,
- oceni rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine.

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic in nima predstavništev.

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe SENG d.o.o. so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za vsa predstavljena leta, razen če v tem poročilu ni drugače navedeno.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, so primerjalne informacije prilagojene, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in sicer: računalniške programe in služnostne pravice.

Neopredmetena sredstva so ob začetnem pripoznanju ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

AMORTIZACIJSKE SKUPINE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

SKUPINA NEOPREDMETENIH SREDSTEV	AMORTIZACIJSKA STOPNJA v %	ŽIVLJENJSKA DOBA v letih
Računalniški programi	10 - 20	10 - 5
Druge dolgoročne premoženjske pravice	10 - 20	10 - 5

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo in sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabeitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabeitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega opredmetenega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi do aktivizacije sredstva in se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva in preostale vrednosti. Zemljišča in določena druga sredstva se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Nedokončane gradnje se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

AMORTIZACIJSKE SKUPINE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

SKUPINA NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME	AMORTIZACIJSKA STOPNJA v %	ŽIVLJENJSKA DOBA v letih
Zgradbe	1,5 - 10	10 - 66
Deli zgradb	6	16,66
Proizvajalna oprema	5 - 20	5 - 20
Deli proizvodjalne opreme	20 - 33	3,3 - 5
Računalniška oprema	20 - 50	2 - 5
Pohištvo	10 - 18	5 - 10
Drobni inventar	12,5 - 20	5 - 8
Osebna vozila	12,5 - 20	5 - 8
Druga vozila	12,5 - 25	4 - 8
Druge naprave in oprema	8 - 20	5 - 12,5

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nova vrednost sredstva prenesla na proizvod (amortizirala) v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na

obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba prejela ob odtujitvi sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Družba nima brezplačno pridobljenih nepremičnin, naprav in opreme.

Družba nima s finančnim najemom pridobljene nepremičnine, naprave ali opremo.

Naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv. Družba ima 100% delež v kapitalu odvisne družbe ELPROM d.o.o. Odvisna družba ELPROM d.o.o. je v letu 2012 mirovala in nima pogojnih obveznosti, računovodski izkazi za odvisno družbo niso vključeni v konsolidacijo, ker niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja skupine kot celote (skladno z 8. točko 56. člena ZGD).

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe obračunane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v višini, kolikor jih dobi pri razdelitvi nabranega dobička, nastalega po datumu, ko je bila finančna naložba pridobljena. Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni.

V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri za podobna finančna sredstva, se pripozna kot poslovni odhodek.

Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, praviloma se njen delež v takih družbi giblje med 20-50%.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja. Družba ima naložbo v skupaj obvladovano družbo HSE Invest d.o.o.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v višini, kolikor jih dobi pri razdelitvi nabranega dobička, nastalega po datumu, ko je bila finančna naložba pridobljena.

Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti,
- izpeljani finančni instrumenti.

Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter naložbe.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo (vključno z Drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami) ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oziroma v rezervi za pošteno vrednost, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v pošteni vrednosti oslabiljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družba meri finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

- Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

- Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo poslovne in finančne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Prejeta posojila se na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred obrestnimi tveganji. Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za

varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, ostaneta izkazana v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozní stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialom ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (FIFO).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Pri oceni oslabitve zalog se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; restrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se slednja strinja; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginitje delujočega trga za tovrstni instrument.

- [Oslabitev terjatev in danih posojil](#)

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posebej. Vse pomembne terjatve se posamezno izmerijo za namen posebne oslabitve. Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Družba izkazuje dvomljive terjatve do drugih v primeru, ko terjatve niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti terjatve. Dvomljive terjatve do družb v skupini se štejejo tiste, za katere poslovodstvo družbe sprejme sklep o posebnem postopku izterjave.

Med sporne terjatve uvrščamo terjatve, za katere se je na sodišču pričel sodni postopek izterjave, ali je na sodišču vložen predlog za začetek postopka prisilne poravnave ali stečaja ali je v uradnem listu objavljen sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za dokončen odpis terjatev je potrebna dokazna listina, ki je lahko sklep o prisilni poravnavi, sklep stečajnega postopka ali druge ustrezne listine.

V primeru, da bi bilo zaradi višina zneska terjatve za družbo negospodarno, da gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev dokončno odpiše na osnovi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil posebej za vsako pomembno posojilo.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

- Oslabitev finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

Izgube naložbenih vrednostnih papirjev, ki so razpoložljivi za prodajo, zaradi oslabitve se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja oz. v rezervi za pošteno vrednost.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske

vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenih izpeljanih finančnih instrumentov in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev družbe.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družbe preteklih in tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljšje ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru da se predvidene obveznosti ne pojavijo se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Odloženi prihodki so odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke. Mednje uvrščamo tudi prejete državne podpore in s sredstvi povezane podpore.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v Izkazu finančnega položaja.

Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede plačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

Poslovni prihodki se pripoznajo, kot sledi:

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi proizvode; stranka je proizvode sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Prihodki iz naslova obračunanih **zamudnih obresti** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v podjetje. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni, subvencije, dotacije, regresi, premije in podobni prihodki.

Državna podpora je obravnavana kot odloženi (časovno razmejeni) prihodek, ki ga družba strogo dosledno in preudarno pripoznava kot drugi poslovni prihodek v dobi koristnosti zadevnega sredstva (na drugi strani družba izkaže strošek amortizacije tega sredstva med poslovnimi odhodki).

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, pozitivne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejamskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Stroški **amortizacije** so izvirni stroški, ki so povezani s strogo doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih nepremičnin, naprav in opreme, amortizirljivih neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin.

Med **odpisi vrednosti** so izkazane tudi oslabitve, odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, koncesijami, izdatki za varstvo okolja in drugimi dajatvami. Med poslovnimi odhodki so izkazane tudi donacije.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se le-ti ne usredstvi), negativne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek iz dobička se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in davčnih dobropisov.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od obdavčljivih začasnih razlik, ki jih bo morala družba v prihodnjih letih plačati državi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa prikazujemo neto dobički ali izgube za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in neto učinkoviti del spremembe poštene vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov. Odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa ne prikazuje ločeno v samem izkazu. Odložene davke za vsako posamezno postavko izkazuje v pojasnilih.

Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

Določanje poštene vrednosti

Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirne cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta. Družba se poslužuje na spletnih straneh bank objavljene knjigovodske vrednosti vrednostnih papirjev.

Obvladovanje finančnih tveganj

Upravljanje s finančnimi tveganji družbe, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in tveganje plačilne sposobnosti je opisano v poglavju 2.10. Upravljanje s tveganji v poslovnem delu tega letnega poročila *ter* v poglavju 4.9.5 Druga pojasnila v računovodskem delu kot jih zahtevajo mednarodni standardi računovodskega poročanja.

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so izkazana po pošteni vrednosti, razen če je za določeno vrsto sredstva oziroma obveznosti ni mogoče ugotoviti. V tem primeru so izkazana po izvorni vrednosti.

4.9.1. POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

1. Neopredmetena sredstva

400.667 EUR
NEOPREDMETENA SREDSTVA

v EUR

NEOPREDMETENA SREDSTVA	31. december 2012	31. december 2011
Druge dolgoročne premoženjske pravice	400.667	434.633
Neopredmetena sredstva	400.667	434.633

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice družbe. Premoženjske pravice predstavljajo: vlaganja v programsko opremo informacijskega sistema družbe kot so: različni računalniški programi za daljinsko vodenje HE, nadzor nad vzdrževanjem HE ter programi za podporo poslovnim procesom in pridobljene služnostne pravice na zemljiščih, ki so potrebne za obratovanje in vzdrževanje objektov družbe. Od celotne vrednosti neopredmetenih sredstev predstavlja 60% vrednosti računalniški programi, preostanek pa so služnostne pravice. Posamezna neopredmetena sredstva znotraj obeh kategorij so manjših vrednosti.

Vsa neopredmetena sredstva družbe imajo končne dobe koristnosti, so v lasti družbe in so bremen prosta. Družba nima z finančnim najemom ali z državno podporo pridobljenih neopredmetenih sredstev.

V poslovnem letu 2012 so bila vsa neopredmetena sredstva pridobljena z lastnimi sredstvi.

Ocena poslovodstva je, da so poštene vrednosti neopredmetenih sredstev najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

v EUR

	DRUGE DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	900.697	900.697
Pridobitve	70.856	70.856
Odtujitve	-27.303	-27.303
Nabavna vrednost 31.12.2011	944.250	944.250
Odpisana vrednost 1.1.2011	471.343	471.343
Amortizacija	62.375	62.375
Odtujitve	-24.101	-24.101
Odpisana vrednost 31.12.2011	509.617	509.617
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	429.354	429.354
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	434.633	434.633
Nabavna vrednost 1.1.2012	944.250	944.250
Odtujitve	-1.504	-1.504
Pridobitve	35.338	35.338
Nabavna vrednost 31.12.2012	978.084	978.084
Odpisana vrednost 1.1.2012	509.617	509.617
Amortizacija	69.113	69.113
Odtujitve	-1.313	-1.313
Odpisana vrednost 31.12.2012	577.417	577.417
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	434.633	434.633
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	400.667	400.667

Iz tabele gibanja neopredmetenih sredstev so razvidne: nove nabave, obračunana amortizacija in izločitve iz uporabe po inventurnih odpisih v poslovnem letu.

Nove nabave v letu predstavljajo posodobitve, dograditve in nabave novih računalniških programov v okviru posodobitve informacijskega sistema družbe.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju amortizacijskih stopenj za neopredmetena sredstva in za dele neopredmetenih sredstev, navedenih v poglavju 4. 9. Pomembne računovodske usmeritve.

2. Nepremičnine, naprave in oprema

240.793.112 EUR

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREME

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA	v EUR	
	31. december 2012	31. december 2011
Zemljišča	3.138.400	3.079.327
Zgradbe	133.799.299	138.224.303
Proizvajalna oprema	88.730.014	83.590.458
Druga oprema	703.524	750.383
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	14.421.875	19.590.685
Nepremičnine, naprave in oprema	240.793.112	245.235.156

Vrednost zemljišč predstavljajo vsa zemljišča, ki jih ima družba v lasti ali posesti ob proizvodnih, poslovnih in drugih objektih kot tudi na delu koncesijskega območja.

Vrednost zgradb zajemajo vrednosti proizvodnih, poslovnih in drugih zgradb v lasti družbe. Med proizvodne zgradbe so razvrščene strojnice, cevovodi, tuneli, vtočni in iztočni kanali, betonski jezovi, vodostani, bazeni, dostopne pot, itd.

Vrednost proizvodne opreme zajema vso primarno opremo elektrarn, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti družbe. To je oprema celotnih elektrarn: agregati, hidromehanska oprema, oprema krmiljenja, sistema vodenja, oprema za zaščito, oprema za prenos električne energije, oprema pomožnih sistemov, itd.

Vrednost druge opreme zajema pisarniško in računalniško opremo, opremo za čiščenje, avtomobile, del telekomunikacijskega omrežja, itd.

Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju so izkazana vložena sredstva za izgradnjo novih proizvodnih objektov, obnove, posodobitve in rekonstrukcije obstoječih objektov.

Družba nima s finančnim najemom ali državno podporo pridobljenih nepremičnim, naprav in opreme, prav tako nima zastavljenih kot jamstvo za dolgove oziroma drugih pravnih omejitev razpolaganja ali prodaje.

Pri najpomembnejših napravah in opremi so bile v tekočem poslovnem letu preverjene dobe koristnosti. Ugotovljeno je bilo, da jih ni potrebno spreminjati. Družba ni opravila slabitev ali krepitev nepremičnin, naprav in opreme. Ocenjuje se, da so poštene vrednosti nepremičnin, naprav in opreme najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

V poslovnem letu 2012 se je financiranje nepremičnin, opreme in naprav v izgradnji vršilo z lastnimi finančnimi sredstvi.

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAVIN OPREME

v EUR

	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PROIZVAJALNA OPREMA	DRUGA OPREMA	NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA V PRIDOBIVANJU	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	3.077.473	227.814.449	175.765.542	1.583.750	4.224.425	412.465.639
Pridobitve	0	0			16.363.521	16.363.521
Odtujitve	-1.924	-79.415	-5.573.569	-87.108	0	-5.742.017
Prenosi iz investicij v teku	74.634	76.031	474.871	371.725	-997.261	0
Ostali prenosi	-70.856	-1		1		-70.856
Nabavna vrednost 31.12.2011	3.079.327	227.811.064	170.666.844	1.868.368	19.590.685	423.016.288
Odpisana vrednost 1.1.2011		84.927.239	86.529.270	1.018.141		172.474.650
Amortizacija		4.708.892	5.962.690	169.315		10.840.896
Odtujitve		-49.370	-5.415.575	-69.470		-5.534.415
Odpisana vrednost 31.12.2011	0	89.586.761	87.076.385	1.117.986	0	177.781.132
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	3.077.473	142.887.210	89.236.272	565.609	4.224.425	239.990.989
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	3.079.327	138.224.303	83.590.458	750.383	19.590.685	245.235.156

v EUR

	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PROIZVAJALNA OPREMA	DRUGA OPREMA	NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA V PRIDOBIVANJU	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2012	3.079.327	227.811.064	170.666.844	1.868.368	19.590.685	423.016.288
Pridobitve	0	0			7.490.772	7.490.772
Odtujitve		-55.291	-1.051.829	-147.800		-1.254.920
Prenosi iz investicij v teku	59.073	296.962	12.132.441	171.105	-12.659.581	0
Ostali prenosi			-35.338			-35.338
Nabavna vrednost 31.12.2012	3.138.400	228.052.735	181.712.117	1.891.674	14.421.875	429.216.802
Odpisana vrednost 1.1.2012		89.586.761	87.076.385	1.117.986		177.781.131
Amortizacija		4.702.928	6.353.140	182.681		11.238.749
Odtujitve		-36.252	-447.421	-112.517		-596.190
Odpisana vrednost 31.12.2012	0	94.253.436	92.982.104	1.188.150	0	188.423.690
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	3.079.327	138.224.303	83.590.459	750.383	19.590.685	245.235.156
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	3.138.400	133.799.299	88.730.014	703.524	14.421.875	240.793.112

Celotna vrednost nepremičnin, naprav in opreme se je v letu 2012 glede na leto 2011 zmanjšala. Na njihovo zmanjšanje so vplivala manjša vlaganja v investicije. Višina vloženih sredstev v investicije se je v tekočem letu glede na preteklo leto prepolovila in ni nadomestila znižanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme za v letu obračunano amortizacijo. Največja vlaganja so bila v rekonstrukcijo II. faze HE Doblar 1, Plave 1.

Med posameznimi kategorijami je prišlo zaradi nove nabave le do povečanja vrednosti zemljišč.

Vrednost zgradb se je zmanjšala zaradi obračunane amortizacije.

Vrednost proizvajalne opreme se je kljub zamenjavi opreme zmanjšala, zaradi obračuna amortizacije, vračila dela kupnine poškodovanega statorja in odpisa dotrajane opreme pri rekonstrukciji II. faze HE Doblar 1.

Vrednost druge opreme se je prav tako zmanjšala. Nova vlaganja v računalniško opremo v okviru vsakoletne programske in tehnološke posodobitve, obnova voznega parka in druga vlaganja niso nadomestila odpisov in amortizacije.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju amortizacijskih stopenj za posamezno nepremičnino, napravo, opremo ali njihovih delov, navedenih v poglavju 4.9. Pomembne računovodske usmeritve.

3. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

9.066 EUR

PODATKI O ODVISNIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2012

ODVISNA DRUŽBA	NASLOV		DEJAVNOST	% LASTNIŠTVA	% GLASOVNIH PRAVIC
ELPROM d.o.o.	NOVA GORICA , 5000	Erjavčeva 20	proizvodnja električne energije	100	100

Družba SENG d.o.o. je 100% lastnik družbe ELPROM d.o.o., ki je registrirana za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Odvisna družba ELPROM d.o.o. je v mirovanju in ustvarja le finančne prihodke – obresti od depozitov, kateri zaradi nizke obrestne mere ne dosegajo stroškov vodenja transakcijskega računa in objave Letnega poročila družbe. V letu 2012 je iz tega naslova ustvarila 52 EUR izgube.

SENG d.o.o. ne izdeluje konsolidiranih računovodskih izkazov (8. točka 56. člena ZGD - 1), ker družba ELPROM nima pomembnega vpliva na resničen in pošten prikaz finančnega položaja in poslovnega izida družbe SENG d.o.o..

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB ZA LETO 2012

ODVISNA DRUŽBA	SREDSTVA	OBVEZNOSTI (brez kapitala)	PRIHODKI	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	VIŠINA CELOTNEGA KAPITALA
ELPROM d.o.o.	9.028	15	161	-52	9.013

Vrednost dolgoročne naložbe v odvisno družbo je v poslovnem letu ostala nespremenjena.

4. Druge dolgoročne finančne naložbe in posojila

7.531.182 EUR

DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	v EUR	
	31. december 2012	31. december 2011
V skupaj obvladovane družbe (naložbe v druge družbe skupine HSE)	80.000	80.000
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	309.010	730.094
Druge dolgoročne finančne naložbe (naložbe v druge družbe skupine HSE)	7.142.172	6.974.172
SKUPAJ	7.531.182	7.784.265

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami družba vodi:

- Naložbe v druge družbe skupine HSE in sicer: 25% poslovni delež v kapitalu družbe HSE INVEST d.o.o., kot skupaj obvladovano družbo in 2,8% vlaganja v družbo HESS, kot druge dolgoročne finančne naložbe.
- Delnice Nove LB, Zavarovalnice Triglav in Banke Koper kot za prodajo razpoložljiva sredstva.

Družba izkazuje izvedene finančne instrumente obrestnih zamenjav IRS kot dolgoročno obveznost.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB

	v EUR	
GIBANJE DOLGOROČNIH NALOŽB	2012	2011
Stanje 1. januarja	7.784.265	7.164.580
Prevrednotenje na pošteno vrednost	7.696	-9.004
Slabitev	-428.779	-112.715
Nove pridobitve	168.000	741.404
Stanje 31. decembra	7.531.182	7.784.265

Skupaj obvladovane družbe

80.000 EUR

Naložbo v družbo HSE INVEST-a vodi družba kot naložbo v skupaj obvladovano družbo. 25% poslovni delež v kapitalu družbe HSE INVEST družbi ne omogoča pomembnega vpliva pri odločanju. Skupaj z ostalimi družbami v skupini dosega pri odločanju pomemben vpliv.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽB ZA LETO 2012

	v EUR				
SKUPAJ OBVLADOVANA DRUŽBA	SREDSTVA	OBVEZNOSTI (brez kapitala)	PRIHODKI	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	VIŠINA CELOTNEGA KAPITALA
HSE INVEST	2.434.048	1.426.630	6.663.012	36.326	1.007.418

V poslovnem letu 2012 ni bilo novih vlaganj v družbo HSE Invest d.o.o..

Druge dolgoročne finančne naložbe vodene po nabavni vrednosti

7.142.172 EUR

DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

	v EUR	
DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE NA DAN 31.12.	31. december 2012	31. december 2011
HESS d.o.o.	7.142.172	6.974.172
SKUPAJ	7.142.172	6.974.172

Kot druge dolgoročne finančne naložbe vodi družba vlaganja v Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o., ki je prav tako v skupini HSE. Celotni kapital družbe HESS d.o.o. konec leta znaša 259.536.329 EUR. Družba SENG d.o.o. ima v družbi HESS d.o.o. 2,8% poslovni delež. Glede na zaveze iz družbene pogodbe, je družba v letu 2012 izvedla naknadna plačila v višini 168.000 EUR, kar je razvidno iz tabele gibanje drugih dolgoročnih finančnih naložb.

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB

v EUR

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB	2012	2011
Stanje 1. januarja	6.974.172	6.478.572
Nove pridobitve	168.000	495.600
Stanje 31. decembra	7.142.172	6.974.172

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

309.010 EUR

ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA

v EUR

ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA	31. december 2012	31. december 2011
Delnice podjetij	19.536	11.840
Delnice bank	289.474	718.254
SKUPAJ	309.010	730.094

Delnice podjetij predstavljajo pošteno vrednost delnic Zavarovalnice Triglav d.d.. Delnice Zavarovalnice Triglav d.d. kotirajo na borzi in se je njihova vrednost glede na vrednost v letu 2011 povečala. Učinek prevrednotenja povečuje presežek iz prevrednotenja na kapitalu. Delnice Zavarovalnice Triglav d.d. spadajo glede na hierarhijo vrednotenja po poštenu vrednosti med finančna sredstva prve ravni. Pošteno vrednost določa trg – kotirana cena.

Delnice bank zajemajo delnice Banke Koper v višini 851 EUR in delnice Skupine NLB d.d. v višini 288.623 EUR. Delnice obeh bank ne kotirajo na borzi. Delnice Banke Koper niso bile prevrednotene. Za delnice Skupine NLB je bila izvedena slabitev v višini 428.780 EUR na osnovi pripravljene analize in izračuna mnogokratnika P/B za nabor primerljivih kotirajočih bank, ki jo je pripravila družba KLBV d.o.o. iz Ljubljane. Gre za analizo primerljivih kotirajočih bank in tržnega načina oziroma metode primerljivosti bank uvrščenih na borzi. Opravljena analiza predstavlja eno izmed podlag za oblikovanje mnenja o »poštenu vrednosti« delnice Skupine NLB. Izračun je opravljen na podlagi mediane mnogokratnika P/B je bil osnova za slabitev delnic Skupine NLB.

Družba izkazuje 15% terjatev za odložen davek iz naslova slabitve. Delnice Skupine NLB d.d. spadajo glede na hierarhijo vrednotenja po poštenu vrednosti med finančna sredstva druge ravni.

Razmere na celotnem finančnem trgu, kot tudi trgu vrednostnih papirjev se tudi v letu 2012 niso umirile, zato obstaja povečana tveganost finančnih naložb v delnice, vendar je delež finančnih naložb družbe v delnice majhen.

GIBANJE ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVIH FINANČNIH SREDSTEV

v EUR

GIBANJE ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVIH FINANČNIH SREDSTEV	2012	2011
Stanje 1. januarja	730.094	606.008
Pridobitve	0	245.804
Prevrednotenje na pošteno vrednost	7.696	-9.004
Oslabitev	-428.780	-112.715
Stanje 31. decembra	309.010	730.093

Iz tabele gibanja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je razvidno, da v letu ni bilo novih pridobitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev. Prevrednotene so bile delnice Zavarovalnice Triglav d.d. na njihovo

pošteno vrednost in izvedena slabitev delnic Skupine NLB d.d.. Skupna vrednost za prodajo razpoložljivih sredstev je konec leta 2012 za 58% nižja kot v letu 2011.

5. Druga dolgoročna sredstva

2.386 EUR

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi so plačila družbe, kot etažnega lastnika stanovanj v rezervni sklad.

6. Odložene terjatve za davek

360.960 EUR

Družba oblikuje terjatve za odložene davke

- za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade in iz slabitev delnic, ki vplivajo na poslovni izid poslovnega leta in
- iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazani na rezervi za pošteno vrednost v izkazu finančnega položaja.

GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	REZERVACIJE	OSLABITEV	DRUGO	v EUR
				SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	132.822	2.675	101.597	237.094
V breme/(dobro) poslovnega izida	2.603	22.543		25.146
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa			58.302	58.302
Stanje na dan 31.12.2011	135.425	25.218	159.899	320.542
Stanje na dan 1.1.2012	135.425	25.218	159.899	320.542
V breme/(dobro) poslovnega izida	-40.210	58.413		18.203
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa		-401	22.616	22.215
Stanje na dan 31.12.2012	95.215	83.230	182.515	360.960

Družba je v letu 2012 povečala poslovni izid zaradi pripoznanja odloženih davkov v višini 18.203 EUR, nastalih kot razlika pri oblikovanju in črpanju rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade in iz slabitev delnic Nove LB, ter zmanjšala negativno stanje rezerve za pošteno vrednost v višini 22.215 EUR nastalih pri izkazovanju poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem obrestne mere v izkazu finančnega položaja.

7. Zaloge

4.960 EUR

Družba ima samo zaloge materiala, ki zajemajo material za vzdrževanje in čiščenje ter delovno obleko.

8. Kratkoročne poslovne terjatve

12.838.864 EUR

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so skoraj v celoti terjatve za prodano električno energijo, neznatni delež pripada terjatvam iz naslova najemnin in storitev.

Terjatve do ostalih kupcev so terjatve za prodani odpadni material, najemnine, storitve.

Dani predujmi so predplačila dobaviteljem opreme, ki bo zamenjana pri rekonstrukciji II. faze HE Doblar 1. Predvideva se, da bodo dani predujmi v celoti porabljeni v letu 2013.

Terjatve do državnih in drugih inštitucij so terjatve za vstopni DDV, trošarine, vodna povračila, koncesije, refundacije za bolniško odsotnost, nego, invalidski dodatek.

Druge terjatve so terjatve za vodna povračila in koncesijsko dajatev, ki jo je potrebno poravnati pri odvzemu proda na porečju Soče. Med drugimi poslovnimi terjatvami vodi družba kratkoročni del dolgoročnih terjatev obročnega odplačevanja nakupa stanovanj po stanovanjskem zakonu iz leta 1991. Odplačevanje le teh se bo izteklo v letu 2013.

KRA TKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

	v EUR	
KRA TKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	10.030.909	4.976.656
Do kupcev	31.097	496.159
Dani predujmi	1.641.033	3.092.254
Do državnih in drugih inštitucij	753.328	510.858
Do drugih	382.497	221.620
SKUPAJ	12.838.864	9.297.547

Vse kratkoročne poslovne terjatve so terjatve do kupcev na domačem trgu.

87% izkazanih terjatev iz naslova prodaje električne energije je na bilančni dan nezapadlih, 13% pa ima dogovorjen rok odloženega plačila. Terjatve z odloženim rokom plačila so bile poravnane skladno z dogovorom in sicer prvi delovni dan leta 2013. Rok zapadlosti terjatev iz naslova električne energije je do 32 dni. Terjatve za prodano električno energijo so zavarovane z menico, ostale terjatve so nezavarovane. Iz dosedanje poslovne prakse kupci svoje terjatve poravnavajo v dogovorjenih rokih. Tveganost za neplačilo nezavarovanih terjatev obstaja, vendar je majhna.

Družba nima finančnih sredstev dobljenih v zastavo kot varščina.

9. Terjatve za odmerjeni davek

415.742 EUR

Družba ima v letu 2012 terjatev za odmerjeni davek zaradi nižje davčne osnove, izračunane na osnovi zakona o Davku od dohodka pravnih oseb veljavnim za leto 2012.

10. Druga kratkoročna sredstva

87.923 EUR

Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so kratkoročno odloženi stroški vzdrževanja programske opreme, stroški dodatnega zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA

v EUR

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA	31. december 2012	31. december 2011
Odloženi stroški	87.923	83.865
SKUPAJ	87.923	83.865

11. Denar in denarni ustrezniki
75.334 EUR

Družba izkazuje denarna sredstva kot denar v blagajni, denar na transakcijskih računih in depozite na odpoklic.

Družba nima samodejnih zadolžitev v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah, prav tako nima denarnih sredstev nominiranih v tuji valuti.

V letu 2012 se je v skupini HSE nadaljevalo upravljanje z denarnimi sredstvi z namenom optimizacije likvidnosti družb in združevanje prostih denarnih sredstev družb. Z združevanjem prostih denarnih sredstev celotne skupine je bila dosežena višja obrestna mera in se je gibala od 0,30% do 1,25%. Storitve »cash poolinga« za skupino HSE se izvaja pri Novi KBM d.d..

STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV NA DAN 31.12.2012

v EUR

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	31. december 2012	31. december 2011
Gotovina	61	21
Denarna sredstva na računih	1.011	40.117
Depoziti na odpoklic	74.262	804.428
SKUPAJ	75.334	844.566

12. Kapital
190.461.792 EUR

Vrednost osnovnega kapitala družbe se v poslovnem letu 2012 ni spremenila in znaša 137.894.036 EUR.

Družba je v letu 2012 ustvarila 7.078.935 EUR čistega poslovnega izida. Nadzorni svet je na 1. izredni seji na osnovi predloga posloводства družbe in na osnovi 1. alineje 1. odstavka 16. člena Akta o ustanovitvi družbe potrdil predlog k razporeditvi čistega dobička poslovnega leta 2012, da se polovica ugotovljenega čistega dobička poslovnega leta 2012 v višini 3.539.467 EUR uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička že pri sestavi Letnega poročila za leto 2012 in sicer 3.539.467 EUR, drugi del v višini 3.539.468 EUR ostaja nerazporejen kot bilančni dobiček.

Družba je v letu 2012 ustvarila 7.078.935 EUR čistega poslovnega izida. Posloводство družbe, glede na zakonske pristojnosti, predlaga delitev v višini polovice čistega poslovnega izida in sicer 3.539.467 EUR kot povečanje drugih rezerv iz dobička, drugi del v višini 3.539.468 EUR ostaja nerazporejen kot bilančni dobiček.

BILANČNI DOBIČEK

v EUR

BILANČNI DOBIČEK	2012	2011
Čisti poslovni izid tekočega leta	7.078.935	6.162.269
Preneseni čisti dobiček oz. prenesena čista izguba	3.081.134	
Povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta (drugih rezerv iz dobička)	-6.620.601	-3.081.134
Bilančni dobiček	3.539.468	3.081.134

Rezerve iz dobička, na dan 31.12. 2012 znašajo 49.904.649 EUR. Sestavljajo jih zakonske rezerve v višini 10% osnovnega kapitala in druge rezerve iz dobička. Druge rezerve iz dobička sestavljajo preostanki dobičkov preteklih let in 50% čistega dobička tekočega leta.

Družba nima kapitalskih rezerv.

Rezerva za pošteno vrednost vsebuje neto spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb in neto spremembe vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov.

Spremembe rezerve za pošteno vrednost so prikazane v spodnji tabeli.

REZERVA ZA POŠTENO VREDNOST

v EUR

REZERVA ZA POŠTENO VREDNOST	OBRETNOSTNE ZAMENJAVE	DRUGO	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	-406.388	15.453	-390.935
Oblikovanje, povečanje	-901.092	-7.203	-908.295
Zmanjšanje	667.884		667.884
Stanje na dan 31.12.2011	-639.596	8.250	-631.346
Stanje na dan 1.1.2012	-639.596	8.250	-631.346
Oblikovanje, povečanje	-274.119	6.489	-267.630
Zmanjšanje	22.615		22.615
Stanje na dan 31.12.2012	-891.100	14.739	-876.361

Neto poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov za ščitenje obrestne mere najetih kreditov znaša konec poslovnega leta 2012 – 891.100 EUR. Z obrestnimi zamenjavami (IRS) družba ščiti obrestne mere 28,3% najetih dolgoročnih kreditov.

Sklenjene pogodbe - finančni instrumenti obrestnih zamenjav IRS so preverjeni in opredeljeni kot učinkovito varovanje denarnega toka pred tveganjem, saj se popolnoma ujemajo ključni parametri varovane postavke (posojila) in instrumenta varovanja (IRS) ter se učinkovitost varovanja nahaja v razponu od 80% do 125%.

13. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

1.015.140 EUR

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2012. Pri aktuarskem izračunu je upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2012,
- spol,
- starost,
- skupna in pokojninska osnova,
- povprečna bruto in neto plača v obdobju julij – september 2012,
- rast povprečne plače za leto 2013 1,3%, za leto 2014 in 2015 1,5% in 3% v naslednjih letih,
- fluktuacija glede na starostne razrede,
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi ter
- izbrana 4,6% diskontna obrestna mera.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

	v EUR		
GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE	REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE	REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	710.247	263.339	973.586
Oblikovanje, povečanje	54.810	27.712	82.522
Zmanjšanje - črpanje		-28.679	-28.679
Stanje na dan 31.12.2011	765.057	262.372	1.027.429
Stanje na dan 1.1.2012	765.057	262.372	1.027.429
Oblikovanje, povečanje	73.868	54.083	127.951
Zmanjšanje - črpanje	-119.701	-20.540	-140.241
Stanje na dan 31.12.2012	719.224	295.916	1.015.140

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij.

14. Druge rezervacije

133.524 EUR

Družba je v letu 2012 oblikovala rezervacije za neizplačan del regresa v višini določeni po podjetniški kolektivni pogodbi. Neizplačan del regresa je obveznost družbe do zaposlencev, ki je v roku petih let iztožljiva.

15. Druge dolgoročne obveznosti

25.382 EUR

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi so vodene kvote za invalide, kot odstopljeni prispevki družbi za invalidsko in pokojninsko zavarovanje zaradi zaposlovanja invalidov nad kvoto.

16. Dolgoročne finančne obveznosti

54.044.865 EUR

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi so dolgoročno najeta posojila pri domači banki v višini 12.240.000 EUR in Evropski Investicijski Banki (EIB) v višini 40.731.250 EUR ter obveznosti izvedenih finančnih

instrumentov za varovanje pred obrestnim tveganjem v višini 1.073.615 EUR. Družba ima dve pogodbi o obrestni zamenjavi IRS katerih zapadlost je v letu 2016. Obe pogodbi sta sklenjeni z domačo banko in predstavljata učinkovito ščitenje obrestne mere, zato so spremembe poštene vrednosti izvedenih instrumentov za varovanje pred obrestnim tveganjem izkazane v rezervi za pošteno vrednost, kar je razkrito pri razkritju rezerve za pošteno vrednost. Vse dolgoročne obveznosti so nominirane v EUR. Posojilo EIB je zavarovano z bančno garancijo, izdano pri sindikatu domačih in tujih bank in z bančno garancijo Nove KBM. Garancija, izdana pri sindikatu domačih in tujih bank je zavarovana s poroštvom HSE d.o.o.. Prejeta tuja posojila se obrestujejo po variabilni obrestni meri v razponu od 1,785% do 0,292%, posojilo domače banke pa v razponu od 4,09 do 2,696%.

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

v EUR

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	31. december 2012	31. december 2011
Do bank	52.971.250	59.631.250
Drugo	1.073.615	799.495
SKUPAJ	54.044.865	60.430.745

Kratkoročni del dolgoročnih posojil skupaj z obrestmi družba vodi na kratkoročnih finančnih obveznostih. V letu 2012 se je višina najetih posojil zmanjšala za odplačila zapadlih kratkoročnih obrokov dolgoročnih posojil.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI	PREJETA POSOJILA	SKUPAJ
Stanje 1. januarja	60.430.745	60.430.745
Prenos na kratkoročni del	-6.660.000	-6.660.000
Drugo	274.120	274.120
Stanje 31. decembra	54.044.865	54.044.865

Ročnost dolgoročnih finančnih obveznosti je prikazana v spodnji tabeli.

OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI

v EUR

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI	DO KONCA 3 LETA	OD 4. DO KONCA 5. LETA	NAD 5 LET	SKUPAJ
Dolgoročne finančne obveznosti	12.945.000	13.744.495	33.741.250	60.430.745
Stanje na dan 31.12.2011	12.945.000	13.744.495	33.741.250	60.430.745
Dolgoročne finančne obveznosti	12.945.000	14.018.615	27.081.250	54.044.865
Stanje na dan 31.12.2012	12.945.000	14.018.615	27.081.250	54.044.865

17. Odložene obveznosti za davke
2.200 EUR
ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK

		v EUR	
ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	FINANČNA SREDSTVA	SKUPAJ	
Stanje na dan 1.1.2011	3.195	3.195	
V breme/(dobro) poslovnega izida	0	0	
V breme/(dobro) vseobsegajočega donosa	-1.801	-1.801	
Stanje na dan 31.12.2011	1.394	1.394	
Stanje na dan 1.1.2012	1.394	1.394	
V breme/(dobro) poslovnega izida		0	
V breme/(dobro) vseobsegajočega donosa	806	806	
Stanje na dan 31.12.2012	2.200	2.200	

Obveznosti za odložene davke izhajajo iz finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost.

18. Kratkoročne finančne obveznosti
11.336.069 EUR

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi so kratkoročni deli dolgoročnih kreditov in v letu 2012 najet kratkoročni kredit zaradi kratkoročnih likvidnostnih težav. Vse kratkoročne finančne obveznosti so nominirane v EUR. Kratkoročni del dolgoročnih posojil se obrestuje po variabilni obrestni meri, ki je enaka kot za dolgoročna posojila in se giblje v razponu 4,09% do 0,292%. Obrestna mera kratkoročnega kredita najetega pri SKB d.d. znaša za december 3,483%.

KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

		v EUR	
KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	31. december 2012	31. december 2011	
Do družb v skupini	0	6.807.004	
Do bank	11.336.069	8.994.472	
SKUPAJ	11.336.069	15.801.477	

Iz gibanja kratkoročnih finančnih obveznosti je razvidno najetje kratkoročnih posojil, njihovo odplačilo in prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih obveznosti na kratkoročne finančne obveznosti.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

		v EUR	
GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI	PREJETA POSOJILA	SKUPAJ	
Stanje 1. januarja	15.801.477	15.801.477	
Pridobitve	12.863.569	12.863.569	
Prenos na kratkoročni del	6.660.000	6.660.000	
Odplačila	-23.988.977	-23.988.977	
Stanje 31. decembra 2012	11.336.069	11.336.069	

31% vseh kratkoročnih finančnih obveznosti zapade v plačilo v prvi polovici poslovnega leta 2012. Preostalih 69% zapade v mesecu septembru in decembru 2012.

19. Kratkoročne poslovne obveznosti
5.236.935 EUR
KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

v EUR

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	3.334.327	112.083
Do dobaviteljev	710.894	2.131.479
Do zaposlencev	449.331	477.350
Do državnih in drugih institucij	741.553	521.094
Drugo	830	1.343
SKUPAJ	5.236.935	3.243.349

Kratkoročne poslovne obveznosti družbe do družb v skupini predstavljajo obveznosti nakupa električne energije za obratovanje ČHE Avče, obveznosti za opravljanje inženiringa, tehničnega opazovanja in kontrole.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti do dobaviteljev opreme in storitev na investicijski dejavnosti predvsem pri rekonstrukciji II. faze Doblar 1 in Plave 1 ter obveznosti do dobaviteljev za vzdrževalna dela na obstoječih proizvodnih in poslovnih objektih družbe.

Kratkoročne obveznosti do zaposlencev tvorijo neto plače, prispevki iz plač, dohodnina in druga povračila stroškov zaposlencem za mesec december.

Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij predstavljajo obveznost družbe za obračunani davek na dodano vrednost, prispevke na plače za mesec december, obveznost za koncesijsko dajatev in druge obveznosti.

Kratkoročne obveznosti so v letu 2012 večje v primerjavi s preteklim letom, zaradi nakupa električne energije. Družba nima v zastavo danih finančnih sredstev, kot varščina za obveznost.

20. Druge kratkoročne obveznosti
264.289 EUR
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

v EUR

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	31. december 2012	31. december 2011
Vnaprej vračunani stroški	264.289	512.329
SKUPAJ	264.289	512.329

Družba ima med drugimi kratkoročnimi obveznosti vnaprej vračunane stroške neizkoriščenih dopustov.

Pogojne obveznosti

POGOJNE OBVEZNOSTI

	v EUR	
POGOJNE OBVEZNOSTI	31. december 2012	31. december 2011
Bančne garancije za prejeta posojila	45.843.747	53.285.412
Odobrena, nečrpana bančna posojila	400.000	0
Drugo	200.000	296.976
Skupaj pogojne obveznosti	46.443.747	53.582.388

Med pogojnimi obveznostmi ima družba bančne garancije za zavarovanje prejetih posojil za izgradnjo ČHE Avče, neizkoriščen del kratkoročnega kredita in bančno garancijo za zavarovanje plačila koncesijske obveznosti.

4.9.2. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

21. Čisti prihodki od prodaje

41.227.632 EUR

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

	v EUR	
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	2012	2011
a) na domačem trgu	41.227.632	40.163.213
Električne energije	40.642.115	39.594.505
Ostalega trgovskega blaga in materiala	195.856	237.852
Ostalih storitev	389.661	330.856
Skupaj čisti prihodki od prodaje	41.227.632	40.163.213

Družba je v letu 2012 ustvarila 41.227.632 EUR čistih prihodkov od prodaje v celoti na domačem trgu. 99% čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje električne energije, ostalo predstavljajo prihodki od storitev in od prodanega odpadnega materiala. Družba proda celotno količino proizvedene električne energije HSE d.o.o.

22. Drugi poslovni prihodki

1.589.603 EUR

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

v EUR

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	2012	2011
Črpanje odloženih prihodkov	44.024	35.920
Dobički pri prodaji stalnih sredstev in odprava slabitve terjatev	107.438	10.559
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	1.431.911	67.638
Drugi poslovni prihodki	6.230	944
Skupaj drugi poslovni prihodki	1.589.603	115.062

Med drugimi prihodki družba izkazuje prihodke iz povrnjenih odškodninskih zahtevkov zavarovanega premoženja in drugih odškodnin, prihodke unovčenja bančne garancije, prihodke kot povračilo stroškov financiranja mladega raziskovalca, prihodke od odprodaje naprav in opreme.

23. Stroški blaga, materiala in storitev

12.243.391 EUR

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

v EUR

STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	2012	2011
Stroški pomožnega materiala	17.857	20.260
Stroški energije	8.319.648	7.284.811
Stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje	207.008	228.600
Stroški drobnega inventarja	64.840	69.169
Ostali stroški materiala	37.016	48.128
Skupaj stroški materiala	8.646.369	7.650.967
Stroški transportnih storitev	74.422	87.389
Storitve vzdrževanja	1.547.856	1.195.814
Stroški najemnin	7.168	6.835
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	34.143	46.822
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	743.958	740.979
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	582.786	280.198
Stroški za raziskave in razvoj	206.363	241.971
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	112.587	101.908
Stroški storitev fizičnih oseb	59.895	59.522
Ostali stroški storitev	227.844	185.848
Skupaj stroški storitev	3.597.022	2.947.286
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	12.243.391	10.598.254

V poslovnem letu 2012 je družba ustvarila 19% višje stroške materiala in stroške storitev kot v letu 2011. Povečanje je zaradi večjega nakupa električne energije potrebne za proizvodnjo električne energije iz ČHE Avče. Višji so stroški vzdrževanja opreme in naprav, zaradi večjega obsega del. Višji so stroški intelektualnih storitev, zaradi svetovanja pri umeščanju novih objektov v razvojne in prostorske načrte, angažiranja tehničnih ekspertov pri reševanju tehničnih vprašanj ČHE Avče, pravnih in finančnih svetovanj.

Stroški revizorja
11.340 EUR

V skladu s 57. členom Zakona o gospodarskih družbah je revizijska hiša Deloitte revizija d.o.o. opravila revizijo in izdala revizijsko mnenje.

V letu 2012 je družba imela 11.340 EUR stroškov revidiranja letnega poročila.

24. Stroški dela
5.263.660 EUR
STROŠKI DELA

v EUR

STROŠKI DELA	2012	2011
Plače	3.945.259	3.876.023
Stroški pokojninskih zavarovanj	545.743	529.945
Stroški drugih zavarovanj	299.997	298.048
Drugi stroški dela	472.661	538.600
Skupaj stroški dela	5.263.660	5.242.615

Stroški dela so v letu 2012 ostali na enaki ravni kot v letu 2011.

V okviru stroškov pokojninskih zavarovanj so izkazani tudi stroški prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa, stroške prevoza na delo, stroške prehrane med delom, stroške solidarne pomoči.

25. Odpisi vrednosti
11.318.417 EUR
ODPISI VREDNOSTI

v EUR

ODPISI VREDNOSTI	2012	2011
Amortizacija neopredmetenih sredstev	69.113	62.375
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	11.238.748	10.840.897
Prodaja in odpisi NNO in NS	10.556	192.425
Skupaj amortizacija	11.318.417	11.095.697

Odpisi vrednosti so se v letu 2012 povečali za 2%. Povečanje je nastalo zaradi povečanja vrednosti naprav in opreme v višini 12,7 mio EUR. 88% celotnega povečanja predstavlja konec februarja 2012 v uporabo prenesen agregat 3 v HE Doblar 1.

26. Drugi poslovni odhodki
3.932.900 EUR
DRUGI POSLOVNI ODHODKI

v EUR

DRUGI POSLOVNI ODHODKI	2012	2011
Rezervacije	261.475	82.523
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	51.506	50.486
Koncesije	2.330.227	2.003.586
Izdatki za varstvo okolja	1.099.815	1.035.901
Donacije	67.102	72.322
Drugi stroški oz. odhodki	122.775	121.314
Skupaj drugi stroški	3.932.900	3.366.132

Drugi poslovni odhodki so v letu 2012 nižji kot v letu 2011. Višji so zaradi višje proizvodnje električne energije in s tem višjih stroškov koncesijskih dajatev, višjega prispevka vodnih povračil za proizvodnje v HE, višjih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi in za oblikovanje rezervacij za neizplačane obveznosti do zaposlencev, ki izhajajo iz kolektivne pogodbe.

27. Finančni prihodki
36.926 EUR

V letu 2012 je imela družba finančne prihodke od vezav denarnih sredstev preko »Cash poolinga« in iz finančnih naložb v delnice.

28. Finančni odhodki
2.024.579 EUR

Med finančni odhodki so obresti od najetih posojil, potrebnih za investicijsko izgradnjo in obresti obrestnih zamenjav, s katerimi družba delno štiti obrestno mero najetih posojil. Obresti so v primerjavi z letom 2011 nižje zaradi nižjih obrestnih mer. Med drugimi odhodki je slabitev finančne naložbe v delnice Skupine NLB.

FINANČNI ODHODKI

v EUR

FINANČNI ODHODKI	2012	2011
Iz prejetih posojil	1.595.799	2.192.391
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izda	428.780	112.759
Skupaj finančni odhodki	2.024.579	2.305.150

29. Obračunani davek

1.010.483 EUR

OBRAČUNANI DAVEK

	v EUR	
IZRAČUN OBRAČUNANEGA DAVKA	2012	2011
Poslovni izid pred davki	8.071.215	7.691.784
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji (18%)	1.452.819	1.538.357
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-158	-104
Davek od davčnih olajšav	-558.925	-67.008
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-23.387	-5.647
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	140.134	89.064
Davek	1.010.483	1.554.662
Efektivna davčna stopnja	13%	20,21%

Davek od dohodkov pravnih oseb je izračunan iz davčne osnove ob upoštevanju Zakona o davku na dohodek pravnih oseb in Zakon o gospodarskih družbah.

Družba ima pozitiven poslovni izid pred davki.

Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo predstavlja davek od prihodkov iz naslova prejetih dividend.

Davek od davčnih olajšav, je davek od olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje invalidov, olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, olajšave za donacije in olajšave za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.

Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo je davek od že obdavčenih dolgoročnih rezervacij za pokojnine in jubilejne nagrade pri prehodu na nov način računovodenja.

Davek od davčno nepriznanih odhodkov je davek od odhodkov za donacije, stroškov reprezentance, stroškov nadzornega sveta in drugih organov nadzora, 50% davčno nepriznanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter drugih odhodkov.

Efektivna davčna stopnja znaša 13%.

4.9.3 POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Iz izkaza drugega vseobsegajočega donosa je razvidno povečanje čistega dobička poslovnega leta za neto dobiček za prodajo razpoložljivih sredstev in zmanjšanje neto negativne spremembe poštene vrednosti obrestnih zamenjav, kar je razvidno iz spodnje tabele, v kateri so ločeno prikazana povečana oziroma zmanjšanja poštenih vrednosti in odloženih davkov.

DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS

	POŠTENA VREDNOST	ODLOŽENI DAVEK	NETO UČINEK
			v EUR
Stanje na dan 1.1.2011	-492.011	101.077	
povečanje/zmanjšanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-9.004	1.801	-7.203
pov./zmanjšanje vred.instrumenti za varovanje pred spremenljivostjo denarnega toka	-291.510	58.302	-233.208
Stanje na dan 31.12.2011	-792.525	161.180	-240.411
Stanje na dan 1.1.2012	792.525	161.180	
povečanje/zmanjšanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	7.696	-1.207	6.489
pov./zmanjšanje vred.instrumenti za varovanje pred spremenljivostjo denarnega toka	-274.120	22.616	-251.504
Stanje na dan 31.12.2012	526.101	182.588	-245.015

4.9.4. POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen pri denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi - iz podatkov izkaza finančnega položaja tekočega leta in preteklega leta ter iz podatkov izkaza poslovnega izida za tekoče in preteklo leto in iz dodatnih nedenarnih izločitev. Denarni tokovi pri naložbenju in financiranju so izvedeni po neposredni metodi, to je po denarnih odlivih in prilivih.

Denarni tokovi pri poslovanju

20.038.802 EUR

Denarni tokovi pri poslovanju so razlika med prihodki in stroški iz poslovanja zmanjšani za amortizacijo in druge odpise. Denarni tokovi so popravljeni za neporavnane terjatve in obveznosti ter izločitev vseh nedenarnih tokov.

Denarni tokovi iz naložbenja

-8.086.823 EUR

Denarni prilivi iz naložbenja zajemajo prejete dividende, prejete obresti od denarnih sredstev ter vračilo kratkoročnega kredita. Skupni prilivi iz naložbenja znašajo 231.467 EUR. Odlivi denarnih sredstev iz naložbenja znašajo (8.318.293) EUR in se nanašajo na plačila dobaviteljem za nakup neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme, in iz družbene pogodbe zavezujočih plačil v izgradnjo HE na Spodnji Savi. Družba ima negativni denarni tok iz naložbenja, ki ga občasno pokriva z pozitivnim denarnim tokom iz poslovanja ali pa premesti likvidnostne težave z kratkoročno najetim kreditom.

Denarni tok iz financiranja

-12.721.208 EUR

Družba se je v letu 2012 zaradi likvidnostnih težav kratkoročno zadolževala pri domačih bankah. Z tekočimi prilivi in z najetimi kratkoročnimi krediti je tekoče poravnavala vse obveznosti družbe. Kljub medletnemu kratkoročnemu zadolževanju je bila ob koncu poslovnega leta kratkoročna zadolžitev manjša kot ob koncu leta 2011.

4.9.5. DRUGA POJASNILA

Povezane osebe

POVEZAVE S POVEZANIMI DRUŽBI				
DRUŽBA V SKUPINI	PRODAJE	NAKUPI	PREJETA POSOJILA	v EUR
				PREJETA POROŠTVA
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o. LJUBLJANA	40.635.184	8.414.598	-6.800.000	33.250.000
HSE INVEST d.o.o. MARIBOR	21.329	601.214	0	0
RGP d.o.o. VELENJE	100	58.726	0	0
GOST d.o.o. VELENJE	0	168	0	0
Skupaj družbe v skupini	40.635.284	8.473.492	-6.800.000	33.250.000
Skupaj skupaj obvladovane družbe	21.329	601.214	0	0
SKUPAJ	40.656.613	9.074.706	-6.800.000	33.250.000

Družba je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, kreditnih pogodb, pogodb o izvajanju inženiringa in tehničnega opazovanja. Za vse sklenjene pogodbe med povezanimi osebami so se uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Ovisna družba SENG d.o.o. je obvladujoči družbi HSE d.o.o. prodala celotno proizvedeno električno energijo v višini 40.617.675 EUR in ustvarila prihodke iz najemnin in ostalih storitev v višini 17.509 EUR. Za potrebe proizvodnje je od obvladujoče družbe HSE d.o.o. nabavila za 8.166.736 EUR električne energije, poravnala stroške bančne garancije v višini 214.973 EUR in odhodke za obresti v letu 2011 najetega kredita v višini 32.845 EUR. Družba je v marcu 2012 vrnila v preteklem letu najet kratkoročni kredit v višini 6.800.000 EUR. Družba SENG d.o.o. ima pri obvladujoči družbi HSE d.o.o. na dan 31.12.2012 za 10.028.796 EUR terjatev in 3.247.943 EUR neporavnanih obveznosti.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo HSE Invest d.o.o. ustvarila 21.329 EUR prihodka iz naslova najemnin in storitev, ter ustvarila 601.214 EUR odhodkov iz naslova opravljenih storitev. Na presečni dan 31.12.2012 dolguje družbi HSE Invest 59.658 EUR ter ima za 2.113 EUR neporavnanih terjatev.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo RGP d.o.o., Velenje ustvarila 100 EUR prihodkov iz naslova storitev in 58.726 EUR stroškov za storitve tehničnega opazovanja. Do družbe RGP d.o.o., Velenje izkazuje 26.725 EUR obveznosti.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo GOST d.o.o., Velenje ustvarila za 168 EUR stroškov iz naslova opravljenih storitev.

Družba nima z Republiko Slovenijo sklenjenih pogodb. S poravnavo zadnjega obroka kredita konec junija se je izteklo dano poroštvo RS iz leta 1998 ob najetju posojila pri tuji banki na osnovi Zakona o poroštvu za obnovo in doinstalacijo HE na Soči.

Prejemki

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA, POSLOVODSTVA DRUŽBE IN ZAPOSLENIH, ZA KATERE NE VELJA TARIFNI DEL KOLEKTIVNE POGODBE

v EUR

Prejemki posloводства, članov nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	PLAČA	DRUGI PREJEMKI	BONITETE	POVRAČILA STROŠKOV	SKUPAJ
Posloводство	118.703	763	11.015	1.985	132.466
Člani nadzornega sveta		13.958	236	0	14.194
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	377.964	3.052	12.465	6.530	400.011
Skupaj prejemki	496.667	17.773	23.716	8.515	546.671

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA IN POSLOVODSTVA DRUŽBE

v EUR

Prejemki posloводства in članov nadzornega sveta	PLAČA	DRUGI PREJEMKI	BONITETE	POVRAČILA STROŠKOV	SKUPAJ
Posloводство	118.703	763	11.015	1.985	132.466
Vladimir Gabrijelčič - direktor	118.703	763	11.015	1.985	132.466
Člani nadzornega sveta		13.958	237		14.194
dr. Tomaž Štokelj - predsednik		4.925	79		5.004
Irena Stare - namestnica		3.962	79		4.041
Silvester Medvešček - član		4.128	79		4.207
dr. Mašaž Eberlinc		524			524
Nenad Trkulja		419			419
Skupaj prejemki	118.703	14.721	11.252	1.985	146.660

Družba izkazuje obveznosti do članov nadzornega sveta za decembrsko opravljeno sejo med drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi.

Finančni instrumenti in tveganja

Upravljanje s tveganji je opisano v poslovnem delu poročila. V nadaljevanju pa prikazujemo upravljanja s tistimi finančnimi tveganji, ki jih mora družba razkriti v računovodskem poročilu skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Kreditno tveganje (zaupanjko)

TERJATVE PO ZAPADLOSTI

v EUR

	DO 3 MESECE	OD 6 DO 12 MESECEV	DO KONCA 3 LETA	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	6.205.293	3.092.254	0	9.297.547
Dolgoročne poslovne terjatve			1.990	1.990
Stanje na dan 31.12.2011	6.205.293	3.092.254	1.990	9.299.537
Kratkoročne poslovne terjatve	11.197.276	1.641.588		12.838.864
Stanje na dan 31.12.2012	11.197.276	1.641.588	0	12.838.864

Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj posluje z znanimi kupci, ki so redni plačniki. Največji kupec je obvladujoča družba HSE d.o.o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo. Terjatve za prodano elektriko ima družba zavarovano z menico in predstavlja 90% vseh terjatev zapadlosti do 3 mesecev.

Dan avans ima rok zapadlosti do konca leta. Zavarovan je z bančno garancijo. Družba nima dolgoročnih terjatev.

Likvidnostno tveganje

OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI

	v EUR			
	DO 3 MESECE	OD 6 DO 12 MESECEV	DO KONCA 3 LETA	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne obveznosti	3.243.349	0	0	3.243.349
Kratkoročne finančne obveznosti	6.807.004	3.048.750		15.801.477
Dolgoročne finančne obveznosti			12.945.000	60.430.745
Stanje na dan 31.12.2011	10.050.353	3.048.750	12.945.000	79.475.571
Kratkoročne poslovne obveznosti	5.236.935			5.236.935
Kratkoročne finančne obveznosti	1.618.318	7.836.200		11.336.069
Dolgoročne finančne obveznosti			12.945.000	54.044.865
Stanje na dan 31.12.2012	6.855.253	7.836.200	12.945.000	70.617.869

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Vzdrževanje likvidnosti oziroma kratkoročne plačilne sposobnosti družba obvladuje s spremljanjem likvidnostnih sredstev in obveznosti do virov sredstev ter s skrbnim načrtovanjem, spremljanjem in usklajevanjem denarnih tokov. Družba ima konec leta 2012 večje kratkoročne poslovne terjatve kot kratkoročne poslovne obveznosti. Iz načrtovanih denarnih tokov družbe za leto 2012 je razvidno, da bodo celotne poslovne obveznosti družbe poravnane s poplačili poslovnih terjatev. Poravnavo kratkoročnih finančnih obveznosti bo deloma zagotovila s poplačili kratkoročnih poslovnih terjatev, delno pa s tekočimi prilivi od prodaje električne energije v letu 2013.

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju. Povečanje vrednosti EUR za + ali -1% na navedeno valuto, bi čisti poslovni izid povečalo ali zmanjšalo. Povečanje ali zmanjšanje je zanemarljive vrednosti.

Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje naraščanja cene surovinam. Družba je izpostavljena cenovnemu tveganju pri nabavi električne energije za proizvodnjo električne energije v ČHE Avče. Porast cene za + ali - 10 % se v veliki meri odraža na stroških in s tem na večji ali nižji čisti poslovni izid. Učinek porasta cene električne energije kot surovine bi v letu 2012 pomenilo manjši oziroma večji poslovni izid v višini 822.800 EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je občutljivost naraščanja obrestne mere za najeta posojila na tujih in domačih trgih kapitala. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbo predstavlja dvig spremenljive obrestne mere za prejeta posojila. Vsa dolgoročna posojila se obrestujejo z variabilno obrestno mero, ki je vezana na 3 ali 6 mesečni EURIBOR. Družba uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje denarnega toka pred izpostavljenostjo obrestnega tveganja. Družba vstopa v posle z izpeljanimi finančnimi inštrumenti izključno za namene varovanja denarnega toka pred tveganjem. Na dan 31.12.2012 je bilo pred obrestnim tveganjem varovano 28% dolgoročnih posojil. Obrestno tveganje se obvladuje skladno s sprejetim dokumentom v skupini

HSE »Izvedbena politika obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE«. Na podlagi sprejete izvedbene politike in s ciljem razpršenosti tveganja je kot primeren obseg ščitenja omejen na največ do 50% kreditnega portfelja družbe.

V tabeli analize občutljivosti spremembe obrestne mere je predstavljen vpliv spremembe variabilne obrestne mere za vsa prejeta posojila na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Pri posojilih, ki so zaščitena z obrestno zamenjavo IRS je upoštevana sprememba obrestne mere le na nezaščitenem delu posojila.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI - OBRESTNE MERE

FINANČNI INSTRUMENTI	v EUR			
	Čisti poslovni izid 2012		Čisti poslovni izid 2011	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri				
Finančne obveznosti	265.894	-265.894	235.735	-235.735

V primeru porasta ali znižanja obrestne mere za 50 bazični točk, bi se čisti poslovni izid družbe povečal oziroma znižal za 265.894 EUR.

SKLENJENE POGODBE ZA OBRESTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

SKLENJENE POGODBE ZA OBRESTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI	v EUR	
	2012	2011
od 1 do 5 let	16.531.250	17.400.000
SKUPAJ	16.531.250	17.400.000

V zgornji tabeli je prikazana vrednost posojil, ki so varovana s finančnimi instrumenti varovanja obrestne mere IRS. Poštena vrednost (IRS) instrumentov za varovanje denarnega toka pred tveganjem je po stanju konec poslovnega leta negativna in znaša -1.073.615 EUR.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala.

V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

v EUR

	2012	2011
Dolgoročne finančne obveznosti	54.044.865	60.430.745
Kratkoročne finančne obveznosti	11.336.069	15.801.477
Skupaj finančne obveznosti	65.380.934	76.232.222
Skupaj kapital	190.461.792	183.627.871
Finančne obveznosti/kapital	0,34	0,42
Neto finančna obveznost	65.380.934	75.387.656
Neto dolg/kapital	0,34	0,41

Poštene vrednosti

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti ne odstopajo od knjigovodskih vrednosti. Naložbe, razporejene v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, so izkazana v izkazih po poštenu vrednosti oz. po nabavni vrednosti. Terjatve in posojila so izkazane po odplačni vrednosti. Glede na to, da so terjatve in obveznosti kratkoročne, poštene vrednosti teh finančnih instrumentov ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti. Posojila so sklenjena po spremenljivi obrestni meri, zato je poštena vrednost teh finančnih instrumentov enaka njihovi knjigovodski vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti obrestnih zamenjav IRS so izkazani po poštenu vrednosti, ki je ob nakupu enaka nič, pri poznejših vrednotenjih je njihova poštena vrednost lahko izkazana kot finančno sredstvo ali kot finančna obveznost.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	31. december 2012		31. december 2011	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	309.010	309.010	730.093	730.093
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	309.010	309.010	730.093	730.093
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	12.914.198	12.914.198	10.144.103	10.144.103
Poslovne terjatve	12.838.864	12.838.864	9.299.537	9.299.537
Denarna sredstva	75.334	75.334	844.566	844.566
Skupaj neizpeljana finančna sredstva	13.223.208	13.223.208	10.874.196	10.874.196
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	70.617.868	70.640.866	79.475.570	79.475.570
Bančna posojila	64.043.750	64.043.750	68.625.722	68.625.722
Druge finančne obveznosti	1.337.184	1.073.615	7.606.499	7.606.499
Poslovne obveznosti	5.236.935	5.523.501	3.243.349	3.243.349
Skupaj neizpeljane obveznosti	70.617.868	70.640.866	79.475.570	79.475.570

Hierarhija finančnih sredstev vrednotena po poštenu vrednosti je prikazana v spodnji tabeli.

FINANČNA SREDSTVA VREDNOTENA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

	v EUR	
FINANČNA SREDSTVA VREDNOTENA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO	31. december 2012	31. december 2011
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	19.536	11.840
Finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni	289.474	718.253
Skupaj finančna sredstva po poštenu vrednosti	309.010	730.093

Družba je delnice Zavarovalnice Triglav razporedila kot finančno sredstvo po poštenu vrednosti prve ravni, delnice Skupine NLB in Banke Koper pa kot finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni.

Kot finančno obveznost po poštenu vrednosti druge ravni je družba razporedila izvedene finančne instrumente obrestnih zamenjav IRS.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Družba nima pomembnih poslovnih dogodkov po zaključku obračunskega obdobja.